

In oldtimer naar Singapore/2

Cultuur in de steigers/8

TU/e-postzegel/16

13 oktober 2005 / jaargang 48

Cursor / 6

- /3 Verbraak licht ambities toe
- /4 Prijs voor 'ademende lamp'
- /7 Van parasol tot pispot
- /13 Aandacht voor excellente student
- /15 1,2 Miljoen voor onderzoek Elektro

Informatie- en opinieblad van de Technische Universiteit Eindhoven. Redactie telefoon 040-2472961 fax 040-2456033 e-mail cursor@tue.nl

“Branding niet de geschikte aanpak”

“Met het opstellen van een profiel voor de TU/e is op zich niets mis, maar het zou beter zijn om op zoek te gaan naar onze collectieve ambities”, meent prof.dr.ir. Mathieu Weggeman van de faculteit Technologie Management. De hoogleraar Organisatiekunde vindt een universiteit niet geschikt om als een ‘brand’ in de markt gezet te worden.

Het College van Bestuur stelde onlangs de conceptversie van het gewenste TU/e-profiel vast. Uiteindelijk moet hier een ‘brand’ voor de TU/e uit voort komen, en moet die keuze zowel in het communicatiebeleid als in de communicatieve uitingen tot uitdrukking komen. TM-hoogleraar Weggeman, voorzitter van de capaciteitsgroep Organisatiekunde en Marketing, vindt niet dat ‘branding’ voor een universiteit de juiste aanpak is. Weggeman: “Branding werkt uitstekend voor een koekjesfabriek, maar het is niet de manier waarop professionele organisaties tegenwoordig naar zichzelf kijken. Als je een organisatie hebt waarbinnen voortdurend een debat gevoerd wordt over wat je zou willen zijn en waar je naartoe wilt, is het beter om op zoek te gaan naar de collectieve ambities die er binnen de organisatie leven. Zo’n proces moet bottom-up georganiseerd worden. Het branding-project is toch meer iets dat van het bestuur afkomstig

is en dat men daar belangrijk vindt. Met een collegevoorzitter die zelf een lange loopbaan bij IBM achter de rug heeft, is dat ook niet vreemd”.

Brugdagen

In maart van dit jaar kregen tijdens een universiteitsbrede discussiedag de medewerkers en studenten van TU/e de mogelijkheid om een bijdrage te leveren aan het profiel. Weggeman: “Ik heb niet de indruk dat die dag druk bezocht is geweest. Maar los daarvan denk ik dat zo’n bijeenkomst weinig te maken heeft met branding. Ik zie dat als twee totaal verschillende trajecten”. Het profiel dat nu voorligt en dat uiteindelijk moet resulteren in een brand is in de ogen van Weggeman vooral nuttig voor het bestuur. “Het helpt ze bij de marketing- en PR-activiteiten. Ik zeg overigens niet dat dat kwaad kan.”

Weggeman prijst wel de Brugdagen die het College van Bestuur de laatste jaren heeft georganiseerd, en waar het CvB met wetenschappers en diensthoofden discussieert over de beleidsplannen die op stapel staan. “Ik hoop van harte dat ze die ook in de toekomst blijven organiseren.

Op de slogan ‘Where Innovation Starts’ reageert Weggeman met enige verbazing. “Innovatie komt daar nadrukkelijk in naar voren, maar binnen de onderzoeksspeerpunten van TU/e vind ik daar niets van terug.” / ●

(Advertentie)

Meld je nu aan voor onze Business Course!

Kijk voor meer informatie op pagina 10

Luchtmacht steekt stokje voor ballonnen

Vijfenvieftighonderd ballonnen, honderd voor elk jaar van haar bestaan, had studievereniging Van der Waals (Technische Natuurkunde) maandagmiddag 10 oktober klaarliggen. Vanaf het Laplace-plein zouden de ballonnen rond 16.00 uur de lucht ingaan, bij wijze van feestelijke opening van de lustrumweek van de vereniging. De Koninklijke Luchtmacht stak er echter een stokje voor.

“We hebben vooraf even gepeild of je zomaar vijfenvieftighonderd ballonnen mag oplaten”, vertelt Taco Vader, voorzitter van het Van der Waals-bestuur. “Dat was in principe geen probleem, als we een kwartier van tevoren even zouden bellen. Net op dat moment zat er echter nog een aantal vliegtuigen in de lucht en stond de wind ook nog eens precies richting de vliegbasis.” Een kleine drie kwartier later konden de oranje ballonnen alsnog worden opgelaten en ging de lustrumweek, met het thema ‘Go with the flow’, van start. Dinsdag stond in het teken van het sym-

posium ‘Flow of nature, nature of flow’, waarop verschillende sprekers allerlei stromingsprocessen bespraken. De lezingen en workshops werden volgens Vader druk bezocht, mede dankzij een flink aantal natuurkundestudenten van de Fontys Hogescholen. Een flow van heel andere aard werd woensdag nagestreefd op kartingcircuit De Landsard, waar Van der Waals met een kleine veertig liefhebbers naartoe ging. Vanavond, donderdag 13 oktober, houdt de vereniging in een tent op het Laplace-plein haar lustrumfeest. Het feest begint om 19.00 uur en is voor iedereen toegankelijk. Kaarten kosten ter plekke drie euro, in de voorverkoop twee euro. Bestuursvoorzitter Vader verwacht ruim tweehonderd feestgangers, deels van zusterverenigingen elders in het land. Morgen, vrijdag 14 oktober, hoopt de vereniging nog eens zo’n tweehonderd mensen te begroeten voor haar lustrumreünie. Foto: Bart van Overbeeke

In ‘t kort

Verschijsing Cursor

In verband met het herfststreces verschijnt er volgende week donderdag geen Cursor. Op donderdag 27 oktober verschijnt Cursor 7.

Hippe werkgevers uit de gratie

Bedrijven die zich profileren als ‘jong, dynamisch en informeel’ slaan de plank mis. De belangstelling van starters voor hippe toko’s neemt flink af. De traditionele concerns zijn weer in opkomst. Het in studien en loopbaankeuze gespecialiseerde Qompas heeft de voorkeuren geanalyseerd van bijna 46.000 (oud-)studenten die dit voorjaar de online-databank ‘Carrièrestart’ (www.qompas.nl) raadpleegden. Nog maar een kwart van de starters blijkt geïnteresseerd in een functie bij een jong bedrijf, tegen ruim de helft vorig jaar. De voorkeur voor een startfunctie bij een gereputeerd, stabiel concern steeg van zeven naar twintig procent. Maar de hang naar zekerheid is niet zo groot dat de starters hun heil massaal bij de overheid zoeken. Van de overheidsinstellingen is alleen het ministerie van Justitie erin geslaagd door te dringen tot de top-tien van populairste werkgevers. Multinationals als L’Oréal, Heineken en Deloitte voeren de lijst aan. (HOP)

Autoruit ingeslagen

Van een auto die geparkeerd stond bij het Auditorium, werd een portieruit ingeslagen. Beveiligers van de TU/e ontdekten de vernieling maandagavond 10 oktober rond 10.00 uur. Het was niet duidelijk of er iets was gestolen uit de Daihatsu. De politie is daarop aan de slag gegaan met het achterhalen van de eigenaar en heeft het voertuig laten weghalen.

Nico Pijls

“Helaas hebben we voor toeristische uitstapjes geen tijd”

Jim Heirbaut
Foto: Bart van Overbeek
Ruim dertig jaar geleden reed professor Nico Pijls met een vriend in een Fiatje van Nederland naar Singapore. Nu doen ze samen in een Bentley mee aan de Amsterdam-Beijing rally voor oldtimers. Het wordt zwaar, maar ook uniek.

Op zaterdag 15 juli 2006 vertrekken vanaf de Dam in Amsterdam honderd klassieke auto's voor de slopende race naar Beijing. Elke auto heeft zowel een bestuurder als een navigator. Prof.dr. Nico Pijls (53) van de faculteit Biomedische Technologie doet mee aan deze jongensdroom. “Veel had het niet gescheeld, want we waren erg laat met inschrijven”, vertelt hij. “Het duurde even voor we ervan overtuigd waren dat we mee moesten doen. Toen hebben we de organisatie gebeld en gelukkig waren er nog drie

plaatsen over. Ze hadden echter inmiddels wel als extra criterium gesteld dat deze plaatsen gevuld moesten worden door oude en bijzondere auto's. Met deze Bentley Continental uit 1959 voldoen we daar ruimschoots aan. Daar zijn er maar 258 van gemaakt.” Pijls rijdt de rally samen met dezelfde goede studievriend met wie hij 31 jaar geleden naar Singapore reed. Het wordt nu alleen nogal een andere setting. Pijls: “Het Fiatje had al een tijdje op vier platte banden voor ons studentenhuus gestaan. De gemeente had er een sticker op geplakt: ‘opruimen anders doen wij het’. We hebben dat ding opgeknapt en zijn er in zes maanden mee naar Singapore gereden. Dat was nogal een avontuur. Nu hebben we maar vier weken om in Beijing te raken”. Tijd om ergens rond te kijken, is er niet, met etappes van tussen de vijfhonderd en de duizend kilometer. De route

voert de deelnemers door steden, woestijnen, bergpassen en niemandsland en door landen als Georgië, Turkmenistan, Kirgizië en China. En de wegen zullen regelmatig in een erbarmelijke staat verkeren “Het wordt heel zwaar”, geeft Pijls toe. “De auto wordt speciaal geprepareerd voor de omstandigheden, maar ik denk dat de menselijke factor de doorslag gaat geven. Die zal bepalen of teams de wedstrijd uitrijden. Ik verwacht af en toe twaalf of zestien uur per dag in de auto te zitten. En 's avonds zal er regelmatig gesleuteld moeten worden. We zullen dus niet veel nachtrust krijgen. Gelukkig ben ik daar wel enigszins aan gewend door mijn nachtdiensten in het Catharina-ziekenhuis.” Pijls is daar cardioloog; daarnaast werkt hij een dag in de week als hoogleraar aan de TU/e. De Bentley gaat binnenkort naar de fabriek in Engeland om voorbereid te worden op de race.

Pijls: “Deze wagen heeft een lange wielbasis en is dus gevoelig voor kuilen en hobbels. Daarom wordt hij hoger op zijn wielen gezet. Verder komen er rallystoelen in met driepunts rol gordels, er komt een beschermingsplaat aan de onderkant, een aantal vitale onderdelen wordt dubbel ingebouwd en niet onbelangrijk: er komt airco in. Dat klinkt als een luxe, maar we moeten door een aantal woestijnen rijden, waar het wel vijftig graden kan worden. Je vraagt je dan waarschijnlijk af waarom de rally in godsnaam in hartje zomer wordt gehouden. De reden is het langere daglicht. Voor de veiligheid is het het beste om zoveel mogelijk bij daglicht te rijden. Niet alleen voor ons, maar zeker ook voor de lokale bewoners, die nogal eens in groten getale langs de weg willen lopen, weet ik uit ervaring”. De taakverdeling tijdens de rally is duidelijk: op de meeste

stukken is Pijls navigator, en rijdt zijn maat. “Je moet doen waar je goed in bent. Hij rijdt beter en ik heb het geluk dat een kaart na dertig seconden bestuderen in mijn hoofd zit. Navigeren is erg belangrijk, want fout rijden kan al snel een uur kosten. Er staan in een hoop van die landen veel minder borden dan hier. Het gaat bij de rally vanwege de veiligheid weliswaar niet om de tijd, maar tijdsverlies betekent simpelweg minder nachtrust.” Pijls verwacht van prachtige en ruige landschappen te kunnen genieten. “Maar tijd om te stoppen op bijzondere plaatsen is er niet. Daarom zijn we van plan na de rally een deel van het traject met het openbaar vervoer terug te reizen, samen met onze vrouwen. Zij komen naar Beijing om ons op 13 augustus te verwelkomen.” / ●
Zie voor meer informatie:
www.abr2006.com.

Cursor/Colofon

© 2005. Auteursrechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd zonder voorafgaande toestemming van de hoofdredacteur. De redactie behoudt zich het recht voor om aangeboden artikelen te wijzigen.

Redactie Han Konings (hoofdredacteur), Brigit Span (eindredacteur), Nelleke Braam (stagiaire), Monique van de Ven, Enith Vlooswijk
Aan dit nummer werkten verder mee Jim Heirbaut, Ruben Libgott, Benjamin Ruijsenaars, Gerard Verhoogt, Paul Weehuizen
Foto's Bart van Overbeek Lay-out Esther Valk
Redactieraad prof.dr.ir. Maarten Steinbuch (voorzitter), drs. Joost van den Brekel, Agnes van Hemert (secretaris), prof.dr.ir. Han Meijer, Wouter Schilpzand Basisvormgeving Koos Staal bno Druk Drukkerij E.M. de Jong B.V. Baarle-Nassau Advertenties Bureau Van Vliet BV, Passage 13-21, 2024 Zandvoort, tel. 023 - 5714745 Redactie-adres TU/e, W-hal 1.25, postbus 513, 5600 MB Eindhoven, tel. 040 - 2472961/2474020, e-mail: cursor@tue.nl, www.tue.nl/cursor.

Cursor is aangesloten bij het Hoger Onderwijs Persbureau (HOP)

TU/e technische universiteit eindhoven

De week van/Tom

Tom Verhoeff is universitair docent bij de opleiding Informatica.

Maandag: De week begint al niet gewoon. Vanwege de tentamenperiode geef ik vandaag geen college aan de eerstejaars. Er liggen allerlei 'klusjes', waaronder bergen e-mail. 's Avonds repetitie met het blokfluitkwartet, waarbij we werken aan Contrapunctus 4 uit 'Die Kunst der Fuge' van J.S. Bach.

Dinsdag: In de loop van de ochtend een dubbele oefening van de bedrijfshulpverlening met brandwonden, een gebroken been, hyperventilatie en een uitgevallen tand. Dat drukt je weer eens met je neus op de feiten, zoals het nieuwe ketelhuis op het dak van HG en de onbekende kelders onder de bibliotheek in de W-hal. Tijdens de lunchpauze de loperspakketten opgehaald in het studentensportcentrum. We lopen aanstaande zondag met twee teams van Informatica de halve marathon van Eindhoven.

Woensdag: 's Ochtends vroeg een rustige trainingsloop van drie kwartier, waarvan een kilometer net boven 'wedstrijdtempo'. Dan een bespreking met een afstudeerder, die de laatste hand legt aan zijn verslag. Tijdens de lunchpauze op het Limbopad fraaie foto's gemaakt met onze teams. 's Middags nog gewerkt voor de North-West Regional Programming Contest 2005, waarvoor ik in november in de jury zit.

Donderdag: Vanochtend geen college voor de derdejaars, maar ik doe nog wel wat aan de praktijkopgaven. 's Middags de kinderen van school gehaald en later gekookt. 's Avonds naar de Stadsschouwburg: moderne dans. De beschrijving heeft ons verleid, maar we vinden achteraf de 53 euro voor de twee kaartjes weggegooid geld.

Vrijdag: 's Ochtends vroeg een nog rustigere 'herstelloop' van een half uur. Nogmaals een bespreking met de afstudeerder; het vordert goed. Vertalingen

gemaakt van doelstellingen en inhoud voor drie vakken in verband met het ECTS-keurmerk voor Informatica.

Zaterdag: Een half uur rustig gelopen met een klein stukje in wedstrijdtempo. 's Middags even naar het 12,5-jarig jubileum van de Apple Club Eindhoven.

Zondag: De halve marathon start om 14.00 uur. Het weer is prima: 15 graden, weinig wind, geen zon. Onze teams zijn compleet en we starten samen, dit jaar in de Willemstraat. Die is te smal en het duurt vier kilometer voor ik mijn eigen tempo kan lopen. Ik mik op een eindtijd binnen 1h30, maar het gaat te langzaam. Het wordt 1h32:22, ruim acht minuten boven mijn persoonlijk record.

Fontys-voorzitter Verbraak licht ambities toe tijdens Akademielunch

In het hol van de leeuw kwam Norbert Verbraak, collegevoorzitter van de Fontys Hogescholen, dinsdag 11 oktober uitleggen waarom hij voor de zomervakantie zo'n oproer had veroorzaakt in onderwijsland. De werving van promovendi en de connectie met een Engelse universiteit hadden in de academische wereld veel kwaad bloed gezet.

Kijkend als een kip naar onweer, zo had rector prof.dr.ir. Hans van Duijn in de maanden voor de vakantie naar de diverse acties van 'buurman' Verbraak gekeken. Dinsdag 11 oktober kwam die buurman een toelichting geven op zijn acties tijdens de Akademielunch in het Auditorium. De Fontys-voorzitter schetste in een kort bestek de ontstaansgeschiedenis van de hogescholen en legde uit hoe het komt dat het docentencorps aan de hogescholen niet van die kwaliteit is die men zich zou wensen. De beslissing om te belonen op grond van functie, niet meer kijkend naar capaciteiten en kwaliteiten, is funest geweest voor de studiemotivatie van docenten, aldus

Verbraak. Ook het weren van bijklussende academici, iets dat in het verleden veelvuldig voorkwam op hogescholen, heeft bijgedragen aan een verlaging van het niveau. Omdat Verbraak echter de ambitie heeft meer te willen zijn dan een mbo-plus, probeert hij het kwaliteitsniveau van zijn docentencorps op te schroeven. "Willen de hogescholen iets voorstellen in het bestel van het hoger onderwijs, dan moeten we op dat vlak een enorme inhaalslag maken", hield hij zijn toehoorders voor. In de toekomst wil hij dertig à veertig procent gepromoveerde hbo-docenten. In dat licht moeten ook de gewraakte wervingsadvertentie en de samenwerking met de Engelse Roehampton University gezien worden. Verbraak kon overigens melden dat tot nu toe niemand van die constructie, die ervoor moet zorgen dat hbo-lectoren kunnen optreden als promotor, gebruik heeft gemaakt. Ook Verbraak erkent dat het promotierecht voor hogescholen nog ver in de toekomst ligt. "Maar het is wel een ambitie die we koesteren." In de discussieronde kwam onder meer de vraag

Fontys-voorzitter Norbert Verbraak (links) achter de kathedraal tijdens de Akademielunch. Rector Hans van Duijn (rechts) hoort hem aan. Foto: Bart van Overbeeke

aan bod of er niet één gezamenlijke bachelor moet komen voor studenten van het hbo en de universiteit. TU/e-rector Van Duijn is mordicus tegen. "Dat zal onvermijdelijk leiden tot een verlaging van het niveau van de bachelor. Wat dat aangaat zijn de hogeschool en de universiteit toch twee verschillende entiteiten." Van Duijn kan zich wel voorstellen dat men in de toekomst meer gebruik gaat maken van elkaars faciliteiten. De meeste kritiek kreeg Verbraak te verduren van

hoogleraar prof.dr.ir. Arthur van Roermund van Elektrotechniek. Hij ergerde zich enorm aan het argument van Verbraak dat het overheidsoptreden er steeds meer toe leidt dat de grenzen tussen hogeschool en universiteit vervagen. "Het standpunt om het maar te laten gebeuren omdat het toch niet meer is tegen te houden, noem ik een vuile redenering", zo beet Van Roermund de Fontys-voorzitter toe. "Ook het appelleren aan ambities

behoort daartoe. Ik wil discussiëren op inhoudelijke gronden." Verbraak haastte zich te zeggen dat ook hij geen voorstander is van het afschaffen van het binaire stelsel, maar dat de wetgever het op dit punt steeds meer laat wegslijpen. Dat hij de ambitie heeft om op zijn hogeschool een zo hoog mogelijk niveau te bereiken, lijkt hem echter niet meer dan vanzelfsprekend. / •

In 't kort

Klassieke voorlichting wint van internet

Open dagen en andere voorlichtingsbijeenkomsten zijn nog altijd de belangrijkste informatiebronnen voor scholieren die hun studie kiezen. Maar liefst 85 procent van de schoolverlaters vindt deze klassieke voorlichtingsmethode het prettigste. Het internet is voor nog geen 45 procent van de scholieren een belangrijke bron. Dat blijkt uit een onderzoek van TNS-NIPO in opdracht van het commerciële opleidingsinstituut Schoevers. Scholieren kiezen hun opleiding steeds later. Meer dan de helft doet dat pas in de tweede helft van het examenjaar. De oriëntatie op een vervolgopleiding vindt echter veel eerder plaats. Van de vwo'ers is meer dan tachtig procent al voor het examenjaar met een vervolgstudie bezig. Bij de definitieve studiekeuze hebben de ouders bijzonder veel invloed. Bijna zeventig procent laat zich door pa en ma sturen. De adviezen van vrienden en de schooldecaan worden door ongeveer een kwart van de scholieren meegenomen in de eindafweging. (HOP)

Regering maximeert salarissen onderwijsbestuurders

Het salaris van nieuwe bestuurders in het hoger onderwijs mag niet hoger zijn dan dat van de minister-president. Dat is toegezegd door minister Gerrit Zalm van Financiën op aandringen van de Tweede Kamer. Koepelorganisaties VSNU en HBO-raad zijn ongelukkig met het besluit.

Een kamermeerderheid had het kabinet om harde maatregelen voor de semi-publieke sector gevraagd, omdat ze de jaarverdiensten van bestuurders van onderwijsinstellingen, ziekenhuizen en woningbouwcorporaties te hoog vindt. Uit een recente publicatie van onderwijsbond AOB bleek dat de collegevoorzitters van veel hogescholen meer verdienen dan premier Jan Peter Balkenende. Die ontvangt jaarlijks een salaris van ongeveer 130.000 euro, terwijl het salaris met toelagen van Inhollandbaas Jos Elbers bijna een ton hoger ligt. Dergelijk hoge verdiensten worden in de toekomst onhaalbaar voor onder-

wijsbestuurders, tenzij hun instellingen hun inkomsten voor meer dan vijftig procent uit marktactiviteiten halen. In heel bijzondere gevallen zijn uitzonderingen mogelijk, maar daar moet het voltallige kabinet mee akkoord gaan. Tot op heden was alleen het salaris van ambtenaren gemaximeerd op de 'JP-norm'. Bestuurders van semi-publieke organisaties in het onderwijs en de zorg vielen er buiten, maar moesten hun verdiensten wel openbaar maken via het jaarverslag. Als het aan regeringspartijen CDA en VVD had gelegen, was dat ook zo gebleven. Coalitiegenoot D66 wond zich via kamerlid Bert Bakker echter behoorlijk op over de inkomens bij instanties die met belastinggeld worden gerund. De PvdA had al eerder laten weten het inkomensplafond desnoods wettelijk te willen regelen. Maar voorzitter Doekle Terpstra van de HBO-raad vindt de verdiensten van bestuurders een zaak van de semi-publieke sector zelf. "Soms heb ik het idee

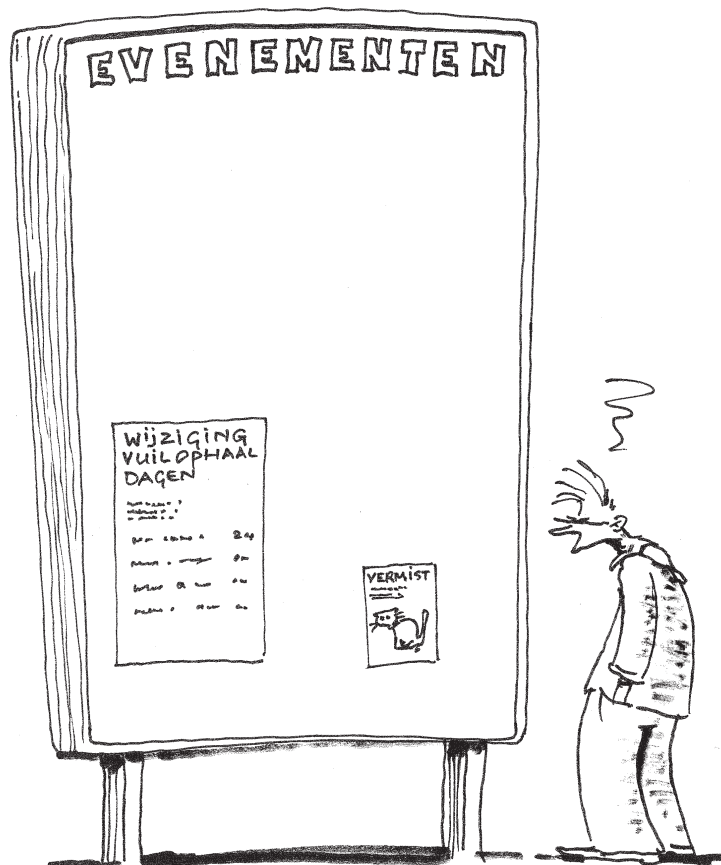
dat politici buiten de werkelijkheid opereren. De sector is veel te weerbarstig voor dit soort maatregelen. Wel willen we volstrekte openheid van zaken geven, want door de bonussen van de afgelopen jaren is er veel onduidelijkheid ontstaan. We willen op korte termijn in kaart brengen wat er is gebeurd en een gedragscode opstellen."

VSNU

Universiteitenvereniging VSNU is evenmin tevreden met de maatregel. "Enerzijds worden we steeds verder van het Rijk geplaatst, maar anderzijds krijgen we nu ook weer te maken met regulering van de salarissen. Dan vragen wij ons af wat de overheid nu eigenlijk wil", aldus een woordvoerder van de koepelorganisatie in een eerste reactie. "We kunnen de reikwijdte van deze maatregel nog niet goed inschatten. Maar wij denken met openbaarmaking van de bestuursinkomens en toetsing door de raden van toezicht een heel eind te komen." (HOP) / •

Ach en Wee

"IN EINDHOVEN IS INDERDAAD NIET ZO HEEL VEEL TE DOEN ..."

Popcentrum De Effenaar heeft een splinternieuw gebouw gekregen, de Stadsschouwburg maakt zich op voor grondige renovaties van het bestaande deel en nieuwbouw en ook film-theater Plaza Futura denkt aan uitbreiding. Eindhoven roert zich op cultureel gebied, lijkt het. Toch krijgt de stad haar imago van suffe industriestad niet goed van zich afgeschud. Vox Populi stelt: Eindhoven is cultureel niet aantrekkelijk en zal dat ook nooit worden.

Wim van den Berg

Student Bouwkunde en commissielid Stichting KOE

Het felt dat Eindhoven geen mooie stad is, betekent niet dat het hier niet aantrekkelijk is op het gebied van cultuur. Met het Van Abbemuseum, KOE en De Effenaar heeft Eindhoven heel wat in huis. Recentelijk is een aantal projecten opgestart om de stad cultureel aantrekkelijk te maken. Als die projecten de kar trekken, volgen er vanzelf meer.

Dr.ir. Kees van Overveld

Universitair hoofddocent faculteit Industrial Design

Cultuur is een veelkoppig monster. Als je cultuur ziet als veel oude gebouwen, musea en gerenommeerde tradities, klopt het eerste deel van de stelling wel. En je kunt ook niet verwachten dat in de toekomst plotseling een middeleeuwse kathedraal zal verrijzen. Maar het is nogal een beperkte definitie. Als je cultuur definieert als datgene wat voortspruit uit de menselijke creativiteit, denk ik dat je in Eindhoven goed aan je trekken komt. Er is een heleboel jongerencultuur, de amateurkunst in Eindhoven bloeit als in weinig andere plaatsen, de CKE staat heel erg in de belangstelling. En technologie is ook cultuur.

Marieke Cloosterman

Promovenda faculteit Werktuigbouwkunde

Eindhoven heeft wel het een en ander te bieden, alleen moet je er soms goed naar zoeken. De Stadsschouwburg, Plaza Futura, De Effenaar, het Frits Philips Muziekcentrum... Daarmee heb je toch een redelijke keuze op verschillende culturele gebieden. Ik zit meer in de klassieke cultuur, ben ook altijd lid van Quadrivium geweest. Op dat vlak vind je best het een en ander in Eindhoven. Kijk, aan Amsterdam kunnen we

inderdaad niet tippen, maar dat moeten we misschien ook niet willen als provinciestadje.

Peter van Antwerpen

Student Bouwkunde

Eindhoven bestaat uit allemaal kleine dorpjes die aan elkaar gegroeid zijn. Het centrum is dus nieuw en kan gewoon weinig cultureel-historische waarde hebben.

Maurice Schneiders

Promovendus faculteit Werktuigbouwkunde

Misschien is het soms moeilijk om de culturele agenda te vinden, maar die is er wel. Ze doen er de laatste tijd ook best veel aan, met de Stadsschouwburg die uitbreidt en De Effenaar. Het aanbod is natuurlijk niet zo groot als in een grote stad. Misschien dat je daarom wel moet weten waar je moet zijn.

Drs. Kees Klijs

Hoofd Bibliotheek en Informatievoorziening

Ik denk dat een van de problemen van Eindhoven is dat het geen oud cultureel centrum heeft. Maar wat jongeren nu uitvinden, is net zo goed cultuur als wat bijvoorbeeld Rembrandt heeft gedaan. Ik heb juist het idee dat Eindhoven veel te bieden heeft op het gebied van de hedendaagse cultuur en dat dat eigenlijk alleen maar kan groeien. Eindhoven heeft goede troeven om wat dat betreft zelfs voorop te lopen. Neem het Van Abbemuseum, de Design Academy, De Effenaar, die nemen toch een belangrijke plaats in binnen de moderne kunst. Cultuur is overigens niet alleen hoge cultuur. Ook festivals horen daarbij. In de zomer heeft Eindhoven heel wat te bieden op straat.

(Advertentie)

ID-studente wint ontwerp-prijs met 'ademende lamp'

Lissa Kooijman met een werkend prototype van haar ontwerp 'Res(t)piration'.

Hulp bieden bij het dragen en beheersen van stress door iemands ademhaling te visualiseren; dat is het idee achter het ontwerp 'Res(t)piration' van Lissa Kooijman, studente Industrial Design (ID). Met dit project won ze de Ontwerpprijs 2005 van ingenieursvereniging KIVI NIRIA.

Gezondheid en zorg stonden centraal tijdens de ontwerp-wedstrijd van KIVI NIRIA, waarvoor de vereniging een twintigtal inzendingen binnenkreeg. Een weinig indrukwekkende score in aantal, maar de kwaliteit van de inzendingen was hoog, aldus de jury. De bijdragen varieerden van diensten en toepassingssoftware tot concrete producten. ID-studente Lissa Kooijman was één van de inzenders. 'Res(t)piration' heet het derdejaarsproject waarmee ze de studentenprijs in de wacht sleepte. Met behulp van sensoren, die in de vorm van geleidend siliconenrubber worden verwerkt in bijvoorbeeld de stof van een pyjama, wordt iemands ademhaling gemeten. Deze is te verdelen in borst- en buikademhaling. De verkregen informatie wordt elektronisch vertaald naar een lamp, die op basis hiervan bewegende schaduwen verspreidt. De schaduwen veranderen op het moment dat de gebruiker anders gaat ademen, in geval van

stress bijvoorbeeld nadrukkelijk via de borst.

Met haar project liet Kooijman haar Delftse concurrentie, in de persoon van -inmiddels afgestudeerd- industrieel ontwerper Ivo Nederpelt, achter zich. Nederpelt ontwierp een afscheidingswand voor ziekenhuisbedden, voorzien van allerlei opbergmogelijkheden en andere voorzieningen, waarmee patiënten naar eigen wens hun kamer kunnen inrichten. De jury koos uiteindelijk voor Kooijman vanwege het nadrukkelijke gebruik van technologie in haar ontwerp en de duidelijke combinatie van technologie en menselijke beleving.

Bruikbaar

De TU/e-studente kreeg de prijs, met eraan gekoppeld een geldbedrag van 750 euro, op woensdag 5 oktober in Den Haag uitgereikt tijdens het congres 'Technology cares!' van KIVI NIRIA. Waaraan ze het geld gaat besteden, weet Kooijman nog niet, "maar het gaat in elk geval naar iets leuks, een vakantie of zo".

De studente sluit niet uit dat haar ontwerp het op termijn tot een functionerend apparaat voor de markt kan schoppen, "maar zover heb ik het nog niet ontwikkeld. Ik wil eerst mijn studie afmaken, maar vind het concept interessant genoeg om later méér mee te doen". / ●

Werktuigbouwers op de wip boven Dommel

Twintig constructies, gebouwd door zo'n honderdzestig eerstejaars studenten Werktuigbouwkunde, worden op woensdag 19 oktober boven de Dommel weer getest op hun sterkte. Die middag houdt studievereniging Simon Stevin van dezelfde faculteit namelijk de finale van haar jaarlijkse constructiewedstrijd die, alle ambities ten spijt, overigens voor praktisch alle deelnemers steevast in het water eindigt. De bouwers van de verschillende constructies leggen letterlijk zelf het gewicht in de schaal dat hun bouwsels moeten zien te dragen. Voor het OGO-onderwijsproject van de faculteit bouwden de deelnemers een zelf-ontworpen loopkat, een soort hijstoestel. Via een staakabel wordt de constructie verbonden aan een wip, die aan de oever van de Dommel is verankerd aan betonnen palen. De studenten gaan per groep op de wip zitten om zo hun eigen constructie te belasten en te beproeven. De constructiewedstrijd begint om 13.30 uur.

Meer in dromenland dan in de studieboeken?

Dat komt mooi uit!

In samenwerking met Qantas, hebben we nu supervoordelige tickets naar Azië!

Bangkok Singapore Bali
EUR 423,- EUR 423,- EUR 450,-

kilroytravels.nl
 Amsterdam, Rotterdam, Utrecht, Leiden, Groningen

Colleges in noodlokalen

Op het grasveld tussen het Auditorium en Vertigo worden deze week twee noodlokalen geplaatst. De noodunits worden tot begin januari gebruikt als collegezalen, ter vervanging van de ruimtes bovenin het Auditorium die tijdens de verbouwing van de kantine daar niet kunnen worden gebruikt. Ook de voormalige Mensa in De Bunker en een vroegere collegezaal in Laplace doen de komende maanden dienst als collegelocaties.

Op de omloop bovenin het Auditorium worden de komende maanden nieuwe notebook-werkplekken gemaakt. Hiervoor moeten onder meer de vloeren worden vervangen, waardoor vier leslokalen tijdelijk niet toegankelijk zijn.

Om dezelfde reden moeten ook de medewerkers van het bureau Studium Generale een paar maanden uitwijken naar een andere plek. Zij zijn verhuisd naar de elfde verdieping van het Hoofdgebouw.

De TU/e ging op zoek naar alternatieve ruimtes voor de collegezalen, zowel op de campus als elders in de stad. Aanvragen hiervoor bij onder andere Fontys Hogescholen, TNO en het Eindhovense zaken-centrum Aristo leverden echter niets op. "Het bleek op korte termijn moeilijk om ruimtes te vinden die we voor een langere periode konden huren", aldus Monique Kuyck van de Dienst Interne Zaken. In plaats daarvan worden nu twee noodunits gehuurd van het bedrijf De Meeuw, dat tijdelijke huis-

vesting verzorgt, en worden twee collegezalen ingericht in de voormalige Mensa en in de kelder van Laplace. Laatstgenoemde ruimte werd de laatste jaren gebruikt voor het project Kenniswijk, dat afgelopen 1 oktober is gestopt. In de oude Mensa in De Bunker werden vorig collegejaar al eens tentamens afgenomen.

Alle genoemde noodlokalen worden zoveel mogelijk geschikt gemaakt voor het geven van colleges. Goed meubilair en een schoolbord zijn volgens Kuyck de verplichte basics, maar ook beamers, overheadprojectors, telefoon- en netwerkvoorzieningen worden tijdens colleges veel gebruikt. "Niet alles zal in de noodlokalen zitten, maar we doen ons best", aldus Kuyck. / ●

TU/e zoekt studenten voor 'battle of universities'

Een breed publiek makkelijk uitleggen waar een moeilijk onderzoek over gaat. De universiteit die dat het beste kan, wint de Academische Jaarprijs 2005/2006. Ook aan de TU/e worden voorbereidingen getroffen voor deze wedstrijd. Vanuit de TU/e is vooralsnog één team geselecteerd voor deze zogenoemde 'Battle of universities'. Het team wordt gecoacht door een groep onder leiding van universiteitshoogleraar prof.dr. Bert Meijer.

Elk team, bestaande uit onderzoekers en studenten, kiest een onderzoek dat in het academisch jaar 2004/2005 aan zijn universiteit verschenen is en dat bredere aandacht verdient. Het kan bijvoorbeeld gaan om een zeer goed beoordeelde doc-

toraalscriptie, een proefschrift, boek of publicatie in een wetenschappelijk tijdschrift. Vervolgens maken de teams een plan waarin ze het maatschappelijk belang van het onderzoek duidelijk maken, op een manier die begrijpelijk en toegankelijk is voor een breed publiek. Dat kan op verschillende manieren, bijvoorbeeld door een opzet te maken voor een lesprogramma voor de basisschool, een idee voor een expositie of plan voor een documentaire. De prijs is een initiatief van NRC Handelsblad in samenwerking met KNAW en NWO.

Voor deze eerste 'Battle of the Universities' wil de TU/e ook een team vormen. Onder leiding van prof.dr. Bert Meijer, hoogleraar aan de faculteit Scheikundige Techno-

logie, gaat het team aan de slag met een onderzoek. "We hebben al een idee welk onderzoek we gaan uitwerken, maar zeggen nog niet wat het wordt, omdat het dan ook bekend wordt bij de concurrenten", zegt ir. Sagitta Peters, beleidsmedewerker van de vakgroep van Meijer, die zich vanuit de TU/e met de wedstrijd bezighoudt. "We zijn nog op zoek naar studenten die ons team willen versterken. We hechten geen belang aan de studierichting. Studenten die zich aanmelden, moeten over goede communicatieve vaardigheden beschikken en leuke ideeën hebben", zegt Peters. / ●

Aanmelden voor het TU/e-team kan door een mail met een korte motivatie te sturen naar s.peters@tue.nl.

Devaluatie dreigt voor doctorstitel

Minister Maria van der Hoeven wil graag dat er meer mensen gaan promoveren. Maar met de plannen die ze daarvoor presenteerde, riskeert ze een devaluatie van de doctorstitel. Zeker nu ze het professional doctorate naar de prullenbak verwijst.

De Nederlandse promotieopleiding is van hoge kwaliteit, erkende minister Van der Hoeven vorige week in een notitie over onderzoekstalent. Toch moet het allemaal anders, want Nederland telt veel te weinig promovendi, vindt zij. Ze verwijst naar Duitsland, waar per-

centueel tweemaal zoveel mensen promoveren als in Nederland, en naar Groot-Brittannië, waar het er zelfs viermaal zoveel zijn. De cijfers kloppen, maar geven wel een vertekend beeld. Want de Nederlandse doctorstitel is niet zomaar met een Duitse of Britse te vergelijken. De minister vergeet te melden dat de Nederlandse promotie over het algemeen meer betekenis heeft. Niet voor niets klaagde de Britse National Postgraduates Committee onlangs nog dat de universiteiten in Groot-Brittannië in promotiefabrieken dreigen te veranderen. "Soms ligt er meer nadruk op het tijd-

schema waarbinnen het proefschrift af moet zijn dan op de ervaring die je zou moeten opdoen in een promotieopleiding", zei een ongeruste commissievoorzitter in de hoger-onderwijsbijlage van The Times.

In Nederland kan het ook die kant opgaan. Want hoe wil Van der Hoeven de promotieopleiding aantrekkelijker maken? Niet door het salaris te verhogen of het onderzoeksbudget te veruimen. Zij zoekt de winst vooral in vernieuwing van de promotietrajecten. Er moeten bijvoorbeeld duale promoties komen (werken en promoveren tegelijk) en onderzoekers moeten ook

Thor sloopt tv's

Het hele jaar door heeft studievereniging Thor van Elektrotechniek kapotte tv's verzameld om ze woensdag 12 oktober kapot te kunnen slaan. De tv-deconstructiewedstrijd voor eerstejaars is bedoeld ter ontspanning na de tentamenweek. "Het is de bedoeling dat de teams tv-toestellen in vijf minuten dermate tot gruis slaan, dat het door een gaatje van zeven bij zeven centimeter past", legt Wouter Numan van Thor uit.

De teams moeten zelf voor hamers en ander sloopgerei zorgen waarmee ze de toestellen te lijf gaan. Het publiek schreeuwt intussen aanwijzingen en tactieken. Alles wat door het gat valt, wordt opgevangen en de groep die daarmee de grootste massa verzamelt, wint. Team drie streek dit jaar met de eer, naar eigen zeggen doordat de teamleden goed op elkaar ingespeeld waren.

Foto: Bart van Overbeeke

Carmina Burana voor lustrum TU/e

Seks, drank en klassieke muziek: al deze elementen zitten volgens studenten muziekvereniging Quadrivium in de Carmina Burana. Het harmonieorkest en het koor van de vereniging brengen in mei 2006 samen dit muziekstuk ten gehore ter ere van het tiende lustrum van de TU/e.

Studentenkoor Vokollage en harmonieorkest Aulettes voeren 14 mei 2006 de Carmina Burana uit. In 2001 is hetzelfde stuk al uitgevoerd door Quadrivium; toch is ervoor gekozen om het komend jaar weer te doen. "Het is gewoon een supergaaf stuk, dat je als muzikant minstens één keer gedaan moet hebben. De vorige uitvoering was met piano's en slagwerk, zoals het oor-

spronkelijk bedoeld is; wij doen het nu met het harmonieorkest", zegt Lex van der Meer, voorzitter van de Carmina Burana-commissie. De Carmina Burana zijn middeleeuwse teksten waarbij de componist Carl Orff muziek heeft gecomponeerd. Het stuk bestaat uit drie delen; de lente en zomer, de herberg en de liefde. In totaal brengen ongeveer negentig muzikanten, honderdtwintig zangers en drie professionele solisten het stuk ten gehore. Omdat het eigen koor te klein is, is de hulp ingeroepen van het Kempenkoor uit Veldhoven en het Helmonds Vocaal Ensemble.

Inmiddels is de locatie voor de uitvoering veranderd. Het was de bedoeling dat de voorstelling zou plaatsvinden in het Auditorium, maar door onder andere de

verbouwing is het optreden verplaatst naar het Muziekcentrum Frits Philips. "Daar is een betere akoestiek en hebben we meer ruimte en de beschikking over twee vleugels, terwijl er in het Auditorium maar één is", vertelt Van der Meer.

Kamerorkest Ensuite brengt 25 maart 2006 onder de titel 'Saturday in a jazzy mood' nummers van onder anderen George Gershwin, Joe Cocker en Frank Sinatra ten gehore. Het kamerorkest bestaat voornamelijk uit strikinstrumenten; een ongebruikelijke combinatie met jazz. De stukken worden dan ook speciaal voor deze gelegenheid gearrangeerd. / ●

Quadrivium zoekt nog muzikanten en zangers. Belangstellenden kunnen mailen naar info@studentmuziek.nl.

'transferable skills' aangeleerd krijgen, waarmee ze in een carrière buiten de wetenschap uit de voeten kunnen. Dit alles ten gunste van de kennis-economie.

Ijzeren stramien

Als er meer promovendi moeten komen, terwijl het aantal begeleiders gelijk blijft, dan valt niet moeilijk te voorspellen wat er gaat gebeuren. Menige hoogleraar zal een creatieve oplossing verzinnen. Hij kan bijvoorbeeld een ijzeren stramien maken waarbinnen de promovendus onderzoek moet doen. Hij kan bij wijze van spreken de hoofdstukindeling al

vastleggen. Hij kan de begeleiding uitbesteden aan een postdoc. Hij kan genadesjes geven. Want wat doe je als een matige deeltijdpromovendus na acht jaar eigenlijk nog twee jaar langer onderzoek zou moeten doen? Niets menselijks is wetenschappers vreemd. Het is een kwestie van tijd voor de klaagzang over de devaluatie van de doctorstitel inzet.

Enkele jaren geleden zei de Utrechtse rector Willem Gispén nog dat hij promovendi graag zag huilen op zijn kamer, omdat dan het echte coachen kon beginnen. De kwaliteit van de begeleiding sluit niet naadloos aan op de tevre-

denheid van de promovendus, vond hij. Zulke geluiden hoor je nauwelijks meer.

Je hoeft geen oerconservatief te zijn om de klassieke doctorstitel te willen beschermen. Dat zou bijvoorbeeld kunnen door het aanbieden van een onderzoekersopleiding die geen doctorstitel oplevert en die slechts twee jaar in beslag neemt. Maar ondanks haar hang naar variatie in de onderzoekersopleidingen ziet Van der Hoeven niets in het tweejarige professional doctorate, want dat zou 'internationaal niet transparant' zijn. (HOP) / ●

MASE omsingelt dance-publiek met geluid

De nieuwe Effenaar zegt een wereldpremière te hebben met MASE, de Multi Angle Surround Engine. Deze machine omsingelt dance-publiek met geluid. Dit nieuwe geluidssysteem is ontwikkeld door twee teams; een artistiek en een technisch team. De première van dit systeem is op vrijdag 21 oktober, vanaf 22.00 uur in De Effenaar, onder de naam AMBUSH.

In het technische team zaten onder anderen sounddesigner Paul Jeukendrup en Bart Jilesen, sounddesigner in de filmwereld. De laatste won vorige week een

Gouden Kalf voor het beste geluid bij de film 'Zwarte Zwanen'. Dr. Tijn Borghuis van de TU/e-faculteit Wiskunde & Informatica was ook bij het project betrokken, op persoonlijke titel. Hij heeft aan het eerste prototype van de interface gewerkt en heeft het idee geleverd voor een intuïtieve interface.

Anderhalf jaar lang werden er interfaces gebouwd en weer afgebroken. Maandenlang experimenteerden dj's met prototypes in vele proefopstellingen. Het resultaat: een multi-angle geluidssysteem, waarmee dance-artiesten en dj's live de plaatsing

van verschillende geluidsbronnen kunnen manipuleren. MASE biedt dj's acht afzonderlijke ingangen voor uiteenlopende geluidsbronnen, plus een bibliotheek met geluidsbewegingen. Dj's kunnen zelf geluidssignalen aan een bewegingstraject koppelen of die zelf programmeren. Het systeem is in hoge mate ruimteafhankelijk; men kan zelf ingeven hoe groot de ruimte is, welke vorm deze heeft en hoeveel speakers er aangestuurd dienen te worden.

De première van dit nieuwe systeem is op vrijdag 21 oktober, vanaf 22.00 uur in De Effenaar,

onder de naam AMBUSH. Een aantal dj's en muzikanten zal een combinatie van live muziek en dj-sets ten gehore brengen, waarbij het dynamische geluidsbeeld vanuit alle hoeken van de zaal komt. Stefan Robbers en John Edwards (Generator 9) hebben ruim anderhalf uur nieuwe dansmuziek voorbereid die ze live brengen, variërend van triphop en experimenteel tot industrial, electro en techno. / ●

Kijk voor meer informatie op www.effenaar.nl.

/Le conseguenze dell'amore

Titta di Girolamo heeft, verscholen in een Zwitsers hotel, al acht jaar dezelfde routine. Hij zit, elegant gekleed, doodstil in de lobby, rookt onafgebroken sigaretten en zet 's woensdagsochtends om tien uur een shot heroïne. Tot zijn broer binnenkomt, want het is alweer jaren geleden dat ze elkaar zagen. Titta zegt niets tot broerlief weer opstapt. Dan staat er plotseling een enorme koffer in zijn kamer, waar hij al acht jaar in dat hotel op wacht. De film van regisseur Paolo Sorrentino wordt vertoond op donderdag 13 oktober, om 20.30 uur in de Blauwe Zaal van het Auditorium.

/Southern Shorts

Onder deze titel vertoont Plaza Futura twaalf recente korte films, deze keer de beste films van Brabantse afstudeerders met de Bredase St. Joost als hoofdleverancier. Speciale aandacht gaat uit naar 'En nu ik' van Wout Conijn, een persoonlijke film waarin hij afrekent met het gevoel dat hij altijd in de schaduw van zijn broer staat. Of de beklimming van de Mount Everest daar nu de beste manier voor is? 13 en 14 oktober, Plaza Futura, 21.15 uur.

/Kant

Zijn achternaam duikt regelmatig op in cryptogrammen: Immanuel Kant (1724-1804). Onlangs verscheen een boek van hem in herdruk. Want veel van zijn ideeën zijn nog immer actueel, vooral die over mensenrechten, de zin van religie en internationale politiek. Kant schreef over de grenzen van wetenschappelijke kennis, de waarde van kunst en de betekenis van het kwaad. De lezing over deze Duitse verlichtingsfilosoof wordt gegeven door prof.dr. Henk Procee van de Universiteit Twente, op maandag 17 oktober, om 20.00 uur in collegezaal 4 van het Auditorium.

/Hypnose

Parallel aan de workshop 'Hypnose' geeft psycholoog dr. Jan Verhulst hier een lezing over. Wat is het eigenlijk, een bewustzijnsveranderende techniek, een middel om met het onderbewuste in te contact te komen? Kun je dan dingen doen die je eigenlijk niet wilt? Middels een kleine demonstratie maakt Verhulst duidelijk wat de (on)mogelijkheden van hypnose zijn. Woensdag 19 oktober, 11.45 uur, Blauwe Zaal, Auditorium.

/Einstein

Wetenschap(pers) en kunstenaars staan steeds meer in de belangstelling van filmers en theatermakers. In dat rijtje past ook '1905 Einstein-Picasso' van Theaterwerkplaats De Poel. Plaats van handeling is een café in Parijs, 1905, waar beide grootheden vertoeven in het gezelschap van hun vriendinnen en de dichter Apollinaire. Hoewel ze onderling veel van elkaar verschillen, blijken ze ook opvallend veel overeenkomsten te hebben. 20 oktober, 20.30 uur, Gaslab. De voorstelling is in het kader van het World Year of Physics, waarvoor Studium Generale nog meer activiteiten organiseert.

Vriendschap forever

Vervolgfilms lijken soms eerder regel dan uitzondering, zie 'Rocky IV', 'Rambo 6' en 'Police Academy 11' of daaromtrent. Maar 'Before Sunrise'/'Before Sunset' vormt hier een positieve uitzondering op. Al was het maar omdat het een alledaags onderwerp heeft: boy meets girl, ze raken aan de praat en het klikt tussen de twee. Hoe nu verder? In 'Before Sunrise' (1995) gaat het om de Amerikaan Jesse

(rol van Ethan Hawke) en de Parijsienne Celine (rol van Julie Delpy). Ze zitten in de trein naar Wenen en besluiten de avond samen door te brengen, ze zijn immers nog lang niet uitgepraat. Regisseur Richard Linklater volgt de twee op hun tocht door de Oostenrijkse hoofdstad, waar ze eten, door de nachtelijke stad

slechteren en wat drinken. Of ze ook met elkaar naar bed gaan, laat Linklater in het midden. Ze wisselen geen adressen uit, bang dat ze zijn dat deze herinnering zal verbleken na een aantal brieven, die geen recht doen aan deze ervaring. Pas op het allerlaatste moment, als Celine al in de trein naar Parijs zit, maakten ze een

hopeloos romantische afspraak: over precies een half jaar zullen ze elkaar weer ontmoeten in Wenen. 'Before Sunset' (2004) speelt zich negen jaar later af. Jesse heeft een boek geschreven over de ontmoeting en is in Parijs om zijn bestseller te promoten. Buiten wacht Celine op hem. 18 en 25 oktober, Studium Generale, 20.30 uur in de Blauwe zaal, Auditorium.

Wat is het?

Grand café Berlage: restaurant, bar, podium voor muziek, cabaret en talkshows. Het is opgericht door twee oud-TU/e-studenten Bouwkunde, die het gebouw inrichtten naar de ideeën van de bekende architect Berlage. Naast het verrassende en lekkere eten en de betere koffie en thee zijn er elke week vaste evenementen. De donderdagavonden zijn vanaf 22.30 uur gereserveerd voor de Luna

Sessions, georganiseerd door Ad van Meurs. Deze muzikant nodigt steeds andere en zeer diverse collega's uit om muziek te komen

maken. Op zondagmiddag is er regelmatig ruimte voor een literair podium of een kindervoorstelling. 's Avonds is er veelal kleinkunst, muziek of cabaret. De muzikanten variëren van Lenny Kuhr, Jordy Haven en band (oprichter en leider van de Late Night Show in de Danssalon) of cabaretière Hetty Heiting.

Waar vind ik het?
Kleine Berg 16.

Wat doe ik er?
Afspreken met je vrienden om gezellig een kopje koffie of iets anders te drinken en over van alles te kletsen, op je gemak krantjes of tijdschriften

te lezen, muziek te luisteren, te genieten van cabaret, lekker eten (als het mooi weer is in de beschutte tuin) en alles wat je zo verder in een café doet.

Wat kost het?
Eten of drinken bij Berlage kost iets meer dan in het buurtcafé, zonder dat het echt duur is. Voorgerechten variëren in prijs tussen de 4,10 en 9,70 euro. Voor

hoofdgerechten wordt tussen de 12,70 en 19,10 euro gerekend. Voor een nagerecht ben je tussen de 4,10 en 5,70 euro kwijt. Daar tegenover staat dat alle voorstellingen, muziek of wat dan ook, gratis zijn.

Hebben ze bier?

Zoveel dat ze het verkopen en in veel soorten. Maar dat geldt ook voor de wijn en andere dranken.

Hoe studentproof op een schaal van 10?

Zeven en half. Berlage is geen jongerencafé, meer voor de wat oudere stappers. Dus geen herrie-muziek, maar een praatcafé met een rustige, sfeervolle ambiance.

Foto's: Bart van Overbeek

WHAT'S UP?

God is een rare. Alomtegenwoordig en je ziet hem niet. Of soms wel? Vorige week was ik m'n tas aan 't inpakken om naar het werk te gaan. Er werd aangebeld. Ik open de deur en was benieuwd wie om 10 uur 's ochtends aan de deur stond. Ik hoor gehijg - we wonen drie hoog- en 't zijn twee knakkers van Jehova's Getuigen. Assertief ben ik hen voor: 'Sorry, ik moet zo naar mijn werk. Ja, ik wil jullie blaadje wel accepteren'. Ik doe de deur dicht en pak mijn tas verder in, wel denkend aan wat God en zijn zoon voor mij zouden kunnen betekenen in mijn huidige leven. Ik loop de deur uit, groet de Jehova's die nog voor de deur staan, pak mijn fiets en zet mijn I-Pod aan. Wat schetst m'n verbazing: het eerste nummer dat ik hoor, is R. Kelly's 'U Saved Me'. Het is een gospelnummer dat handelt over een man die rijdt en drinkt, dood gaat, maar op zijn ziekenhuis-kamer nog de kans krijgt van God om zijn leven te beteren; een kankerpatiënt die gered wordt door God; een werkloze die door God een baan krijgt et cetera. Ik smile en fiets door het plantsoen voor m'n huis. Ik notice hoe de zon prachtig door de bomen schijnt en op dat moment vliegt er net een duif voor me. Damn, als dit geen goddelijke dag is, weet ik het niet meer. Maar ja, de belangrijkste vraag in deze is wat jij met God doet. Een paar weken geleden hoorde ik het Journaal op de radio. 't Ging over de ter dood- veroordeling van twee vijftienjarige jongens in Iran wegens homofiele praktisering. Op zich al debiel genoeg om daarvoor een straf op te leggen en het Europese parlement drong er bij de Iraanse regering op aan om de straf teniet te doen, zeker ook vanwege de minderjarigheid van de terdoodveroordeelden. Het officiële Iraanse antwoord was: 'Jongens mogen bij ons al op hun vijftiende ter dood worden veroordeeld,..... en meisjes vanaf hun negende'. Fuck God. Fuck Allah. Maar fuck vooral de gelovigen die er zoiets mee doen.

David Ernst is medewerker Studium Generale

Verkiezing sportievelingen van het jaar

Wie leverde het afgelopen jaar de grootste sportieve prestaties? Tijdens de Eindhovense Studenten Sportverkiezingen van de ESSF op donderdag 27 oktober wordt bekend welke studenten de titels sportman, sportvrouw en sportteam van het jaar opstrijken.

Wie in de prijzen vallen, wordt voor zestig procent bepaald door de ongeveer negenduizend sportkaarthouders onder de Eindhovense studentenpopulatie. Zij kunnen via de website www.ESSF.nl hun stem uitbrengen. Een jury, bestaande uit een delegatie van het sport-

centrum, de TU/e en Fontys Hogescholen Eindhoven, legt het resterende gewicht in de schaal. Voor de TU/e zit universiteitssecretaris ir. Harry Roumen in de jury, namens Fontys Elly Teune van de Raad van Advies en namens het sportcentrum neemt Wim Senden, adviseur van de directeur van het sportcentrum, de honneurs waar.

Net als in voorgaande jaren is er ook een aanmoedigingsprijs te winnen. Deze is bedoeld voor een persoon of instelling die actief in de studentensport bezig is en deze aanmoediging verdient. Nominaties hiervoor kunnen via dezelfde website worden

ingestuurd. Stemmen en nomineren is mogelijk tot en met 25 oktober.

Anders dan in voorgaande jaren zullen dit jaar ook zes of zeven sportteams in het zonnetje worden gezet die kampioen zijn geworden in hun competitie. Zij ontvangen een aardigheidje voor heel het team.

De uitreikingen vinden donderdag 27 oktober vanaf 19.00 uur plaats in het Studenten Sportcentrum Eindhoven en worden opgeluisterd door atleetiker en 800 meterloper Bram Son. De coverband Plagiaat verzorgt de muzikale omlijsting van de avond. / ●

Heel jaar sporten voor twaalf euro

Studenten die van sporten houden, zijn in Wageningen het best af. De studenten waarden de sportfaciliteiten daar met een 8,4. De TU/e krijgt een 7,7. Dat staat in de Keuzegids Hoger Onderwijs, die vorige week is verschenen.

In geen enkele universiteitsstad is het slecht gesteld met de sportvoorzieningen. Rotterdam krijgt het laagste cijfer, maar dat is nog altijd een 7,1. Onder hogeschoolsteden vallen daarentegen lagere cijfers. Rijswijk en Driebergen krijgen een 5,8 en een 4,5.

Aan de TU/e betalen studenten zestig euro voor een sportkaart van een jaar. Daarvoor mogen ze alle sporten beoefenen, zoals zwemmen, golf, atletiek, fitness, streetdance, squash en tennis. Studenten aan de Fontys Hogescholen en de Desing Academy betalen 67 euro voor een jaar sporten in het sportcentrum van de TU/e.

Buitenlandse studenten kunnen per maand een sportkaart kopen aan de TU/e, tot een maximum van vijf maanden. De eerste maand betalen ze twaalf euro per, daarna acht euro per maand.

Studenten in Utrecht betalen het minst. Daar kost de goedkoopste sportkaart twaalf euro. Maar wie ook wil tennissen, betaalt 21 euro extra. In Leiden is de sportieve student minimaal 83 euro kwijt, maar dan kan hij wel bijna alle sporten doen die hij wil. (HOP)

Van parasol tot pispot

Wat je van een paar planken en wat spijkers zoal kunt maken. De schuilkokjes met zonnepanelen die een groep eerstejaars Bouwkundestudenten op woensdag 5 oktober in de W-hal maakten voor een wedstrijd van Nuon en Natuurmonumenten, veranderden de volgende dag al in tsunamibestendige noodgebouwtjes.

Met veel timmerkabaal gaven de Bouwkundestudenten in de W-hal vorm aan hun ontwerpen van zogenoemde 'PV-parasols': comfortabele zitplekken, voorzien van zonnepanelen voor de nodige elektriciteit. De opdracht komt van Nuon en Natuurmonumenten, die hiervoor een landelijke ontwerpwedstrijd uitschreven. De TU/e integreerde de wedstrijd in het onderwijs van de eerste-

jaars. "Op dinsdagochtend kregen we een instructie van iemand van Nuon", legt Bouwkundestudent Niels Groeneveld uit. "Daarna moesten we ideeën bedenken en uitvoeren op schaal. Op woensdag mochten we de vier beste ontwerpen uitvoeren. Dinsdag leek het een onmogelijke opgave, maar toch verzezen er woensdag hele bouwwerken."

Vandalisme

'Tiposol op de Veluwe' heet het ontwerp van Groeneveld en jaargenoot Freek van Lier. Een inklapbare constructie, bestendig tegen vandalisme en extreme weersomstandigheden, zo belooft de poster die tegen het ontwerp is geplakt. Het ontwerp mag er strak hebben uitgezien, maar bestendig tegen ID-studenten is hij zeker niet. Eerstejaars Wim Douma

en Maarten van den Heuvel zetten er donderdag flink de zaag in. "We hebben hem op zijn kant gezet en maken we er nu ons eigen proefmodel van", zegt Douma enthousiast. "Het wordt een 'hygiëne shield', een soort hutje waarin je je behoefte kunt doen."

Ook het wc-hok van de ID-studenten moet bestand zijn tegen extreme weersomstandigheden. "De opdracht is een soort noodshelter te maken voor direct na een ramp als de tsunami. Voorzieningen die snel zijn op te bouwen als alles is verwoest", legt Douma uit. Als er een orkaan over de Veluwe heeft geraasd, bijvoorbeeld. / ●

De Tiposol wordt omgebouwd tot noodtoilet

Studenten van de TU/e gaan steeds vaker voor hun studie naar het buitenland. Voor stage of voor het verrichten van onderzoek, omdat het verplicht is of omdat ze het leuk vinden. Cursorlezers kunnen iedere week over de schouder van een TU/e-student in het buitenland meekijken.

Berkeley is een klein stadje, gelegen tegenover San Francisco met een baai ertussen. Het is vooral bekend om zijn universiteit, de University of California Berkeley (UCB); deze wordt al jarenlang beschouwd als de beste 'public university' van de

VS. UCB heeft, in tegenstelling tot Eindhoven, werkelijk een prachtige campus met veel groen. Verder ligt er in Berkeley ook een groot onderzoekscenrum, het National Lawrence Berkeley Laboratory (LBL).

LBL is de plaats waar ik mijn externe stage doe van augustus tot december 2005. Het lab ligt op een berg achter de universiteit. Deze twee zijn nauw met elkaar verbonden; veel van de onderzoekers zijn hoogleraar aan de UCB. Mijn stage ligt op het gebied 'material science'. Ik doe vooral veel onderzoek naar het relatief onbekende materiaal InN, wat men wil gaan gebruiken voor zonnecellen. Na een drietal weken van lezen, apparaten leren kennen en

En hoe is het in Berkeley?

vooral een tiental veiligheidskursussen, kon ik eindelijk helemaal zelf aan de slag. Hier ben ik nu druk mee bezig en het bevalt prima.

Berkeley ligt aan de San Francisco Bay, dat wordt beschouwd als een van mooiste gebieden in de VS. Het lab ligt ook nog eens op een berg, waardoor ik vanuit mijn kamer over heel de Bay uitkijk, waaronder San Francisco, Alcatraz en de Golden Gate Bridge. Aangezien het hier pas eind november zal gaan regenen, heb ik nog een heleboel mooie zonnige dagen voor de boeg. Het leven hier bevalt helemaal goed, ik heb een kamer gevonden in een groot studentenhuis (dertig man) in het studentengebied van Berkeley. Berkeley is een

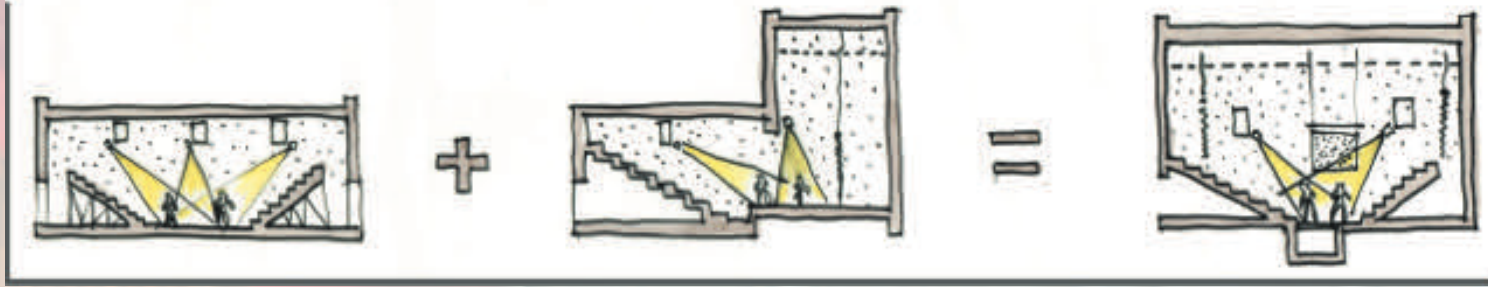
oude stad met allemaal mooie villa's en in bijna alle villa's zitten studenten. De meeste van de villa's worden bewoond door de fraternity's en sorority's - respectievelijk mannen- en vrouwen-disputen. Doordat ik in zo'n groot huis woon, heb ik al veel mensen leren kennen en zitten mijn weekenden en avonden helemaal vol. Natuurlijk ben ik al een aantal keren in San Francisco geweest. Verder ben ik al een aantal keren naar 'baseball and football matches' geweest. Vooral dat laatste is een geweldige gebeurtenis, mijn huis is twee 'blocks' lopen van het College Football Stadion van The California Golden Bears af. Dit is het universiteitsteam en er zit elke thuis-

wedstrijd 66.000 man in het stadion. Ze doen het dit jaar erg goed, aangezien ze nog ongeslagen zijn. Voor een wedstrijd is bij elk studentenhuis een barbecue met gratis drank. Ik ben dan ook nog nooit nuchter naar een wedstrijd wezen kijken. Sowieso is het stappen hier wel goed, donderdagen in Berkeley (in de bars of bij de dispuutshuizen) en vrijdagen en zaterdag in San Francisco. Kortom: het zal niet erg moeilijk zijn voor mij om de resterende tijd hier door te brengen!

Eric van Genuchten, student Technische Natuurkunde

Cultuur in

Schouwburg maakt ruimte voor vernieuwend theater

Flexibel en multifunctioneel; dat zijn de sleutelwoorden van de nieuwe theaterzaal van de Stadsschouwburg, tezamen straks Parktheater Eindhoven gezeten. Ontwerper is het Eindhovense bureau Architecten-en-en, bekend van onder meer het Twinning Center op het TU/e-terrein en de renovatie van het Eindhovense stadhuis. Het bureau wordt gevormd door ir. Arie van Rangelrooij, ir. Harald Krijger en ir. Theo Timmers, allen alumni van de TU/e-faculteit Bouwkunde.

De eerste serieuze gedachten over de toekomst van de schouwburg gaan terug naar begin jaren negentig. In 1999 benaderde theaterdirecteur Fons Bruins Architecten-en-en met het verzoek hun visie te geven op renovatie van het theater, dat dateert uit 1964. Bruins' eigenlijke wens tot nieuwbouw stond op dat moment in de ijskast, omdat de gemeente destijds weinig bereidwillig leek en liever nog aan andere locaties dacht dan aan iets nieuws op de huidige plek.

Hoewel het architectenbureau zich netjes over het gevraagde renovatieplan boog, was volgens Van Rangelrooij al snel duidelijk dat de schouwburg méér nodig had dan dat. Vooral de Globezaal, de kleine zaal in de 'kelder' van de schouwburg, bleek een probleem: "Veertig jaar geleden was het vast iets prachtigs en moderns, maar anno nu is het gewoon een slecht functionerende zaal. Het viel wel te renoveren, maar qua investeringen is dat hetzelfde als water naar de zee dragen".

Vooraf logistieke en technische beperkingen, de beperkte hoogte en de weinig ideale zichtlijnen spelen de zaal parten, zegt ook Mons de Goede, hoofd van de afdeling bijzondere activiteiten van de schouwburg. "In de jaren zestig was het een prima zaal, zeker gezien de beoogde intimiteit, maar theatermakers van nu kunnen er geen kant mee op. Het theater is flink in ontwikkeling en heeft onder meer steeds meer ruimte nodig."

Op verzoek van Bruins maakte Architecten-en-en, behalve een renovatieplan, een visie op uitbreiding van de schouwburg, gevolgd door een voorlopig ontwerp. Uitgangspunt hierbij was het Teatro Central in Sevilla -in 1992 gebouwd voor de wereldtentoonstelling-, dat de bezoekende Eindhovense delegatie eerder tot groot enthousiasme had gestemd. Tegen de verwachtingen van velen in, kozen Van Rangelrooij en zijn collega's voor een aanbouw aan de kant van het Stadswandelpark en niet voor een uitbreiding op het royale grasveld aan de Stratumsedijk. De architect wijst onder meer op de monumentale bomen op dit veld, die voor nieuwbouw zouden moeten wijken of waarmee in elk geval rekening gehouden zou moeten worden. "Maar het is vooral ook logischer om het theater te richten op het park, kijkend naar de culturele activiteiten en evenementen die er regelmatig plaatsvinden."

Waterhoofd

Op het voorlopig ontwerp volgde in het najaar van 2002 het definitief ontwerp. In 2003 gaf de gemeente groen licht voor de nieuwbouw die uiteindelijk in mei 2004 van start ging. De nieuwe zaal is een opvallend vierkant betonnen blok met een hoogte van twintig meter. "De Globezaal lag als het ware in de moederschoot van de schouwburg; dit is eigenlijk, zonder het negatief te bedoelen, een beetje een kindje met een waterhoofd", stelt de architect. De Philipszaal, zoals de nieuwe zaal van het toekomstige Parktheater heet, is over de volle lengte en breedte even hoog en het hele plafond is voorzien van de nodige technische faciliteiten. Theatermakers kunnen daardoor met de nieuwe zaal, letterlijk en figuurlijk, alle kanten op, stelt Ruud van der Woerd, manager techniek van de schouwburg. "Wil je hier een bos? Een grote ijsbaan of zandvlakte? Geen probleem", zegt hij. In de zaal kan in alle gewenste richtingen worden gespeeld, want de tribune kan worden verplaatst of, indien gewenst, in elkaar worden gescho-

ven. De toneelvloer bestaat uit drie beweegbare vloerdelen, die bijvoorbeeld kunnen zakken ten behoeve van een orkestbak of juist op vloerniveau gezet kunnen worden zodat één grote vlakke vloer ontstaat. Ook openluchttheater behoort, dankzij een gigantische glazen schuifpui aan de kant van het Stadswandelpark -het 'toneelraam'- tot de mogelijkheden.

In de zaal kan zowel lijsttheater -de meer klassieke opstelling- als vlakke-vloertheater worden gespeeld. Die flexibiliteit en multifunctionaliteit maken de nieuwe zaal volgens de schouwburgheer vooral nog uniek in Nederland. Vooral nog, want onder meer in Amsterdam en Groningen zitten vergelijkbare theaterzalen in de planning. Hoewel theater het uitgangspunt blijft, zo benadrukt De Goede, gaan de mogelijkheden van de zaal veel verder dan dat. De ruimte kan bijvoorbeeld ook worden gebruikt voor commerciële doeleinden zoals verhuur voor bedrijfspresentaties, voor modeshows en grote feesten.

In akoestisch opzicht is de nieuwe zaal volledig gescheiden van de huidige schouwburg. Overlast zoals die er nu soms is in de Globezaal, door luide muziek vanuit de Grote Zaal een verdieping hoger, is daarmee verleden tijd. Rondom de nieuwe zaal komen de foyers, onder de zaal komen onder meer het theaterrestaurant en de kantoren. Opvallend is het zogenoemde Intermezzo, de met een glasdak overdekte metershoge ruimte tussen de wanden van de oud- en nieuwbouw. Andere eyecatchers zijn de bewegende lichtkunstwerken van beeldend kunstenaar Herman Kuijer, die straks zowel de binnen- als de buitenkant van de nieuwbouw sieren. Verder wordt de betonnen wand van de nieuwbouw opgesierd met een soort strikjes en wordt de glazen 'ceintuur' eronder voorzien van glas met groen motief.

Vernieuwend

Met de Philipszaal -die, net als de Globezaal, plaats biedt aan vijfhonderd mensen-, mikt de schouwburg nadrukkelijk op vernieuwende vormen van theater. "Onze uitdaging is om theatermakers en gezelschappen te zoeken die ook écht gebruik gaan maken van alle mogelijkheden. In de originele Grote Zaal moeten, beleidsmatig bekeken, de centjes worden verdiend", zegt De Goede. Twee gezelschappen die hun nieuwe producties momenteel afstemmen op de nieuwe zaal, zijn Het Zuidelijk Toneel en Echt Eindhoven. Ook hoopt de schouwburg straks, als Parktheater, een breder publiek te trekken. Vooral jongeren tussen de twintig en dertig jaar verdienen aandacht, stelt De Goede. Want Theo Maassen en andere cabaretiers scoren altijd wel, maar verder is het volgens hem een 'proces van opvoeden' en de jeugd, met zelfontwikkelde educatieve programma's, tijdig zien te interesseren. Zit er ook enige sponsoring in voor de doorsnee student die toch al nauwelijks

Theaters/Monika
Foto's/Bart van
Illustraties/Arc

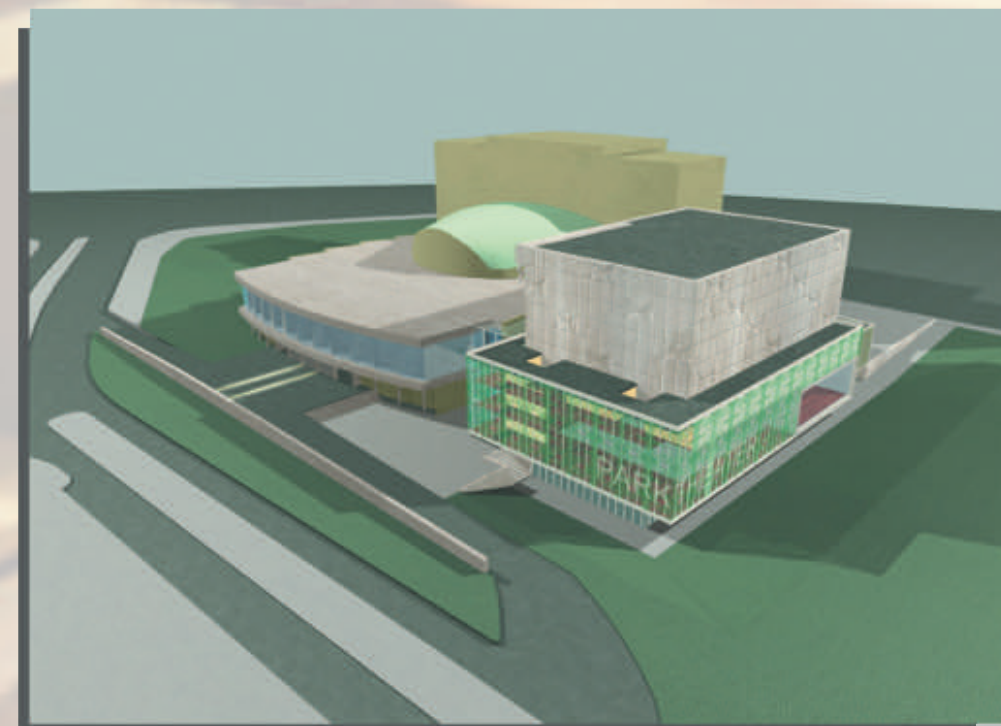
'Eindhoven, voorop in technologie
De combinatie van kennis, techniek en cultuur maakt Eindhoven van vergelijkbare steden een unieke en toonaangevende stad. Maar ook op cultureel gebied is Eindhoven toonaangevend. Want: 'kunst en cultuur' zijn in de stad, en een motor voor de economie. Eindhoven stad met een innovatieve, technische cultuurstraling', aldus een gemeentelijk document. Het een vooruitstrevende stad is nu een feit. Het gesloopt, gerenoveerd en nieuw gebouwd. De gemeentepolitieke slag of stoot. De Gemeenteraad politieke proces; De Effenaar en de Grote Zaal zijn achter de rug. De eerste openbare ruimte zijn nieuwbouw; de schouwburg is nu een feit. Hoopt de uitbreiding plus renovatie te realiseren. Cursor nam een k

rondkomt van zijn studiefinanciering? De Goede lacht. "Een avondje theater hoeft helemaal niet duur te zijn. Als je wilt, zit je voor negen euro bij 'The Beauty and the Beast', bijvoorbeeld als een andere bezoeker door ziekte last-minute heeft afgebeld."

Het Zuidelijk Toneel is half december de eerste gebruiker van de Philipszaal. In januari is de nieuwbouw helemaal klaar. Het nieuwe Parktheater in zijn geheel is naar verwachting overigens pas eind 2006 voltooid. Vanaf januari aanstaande wordt de huidige Stadsschouwburg namelijk grotendeels gerenoveerd. De grootste veranderingen zijn technisch en logistisch van aard; de uitstraling van de oudbouw, het zogenoemde 'jaren-zestig-pluche', blijft in grote lijnen hetzelfde als nu.

Tijdens de renovatie wordt de Grote Zaal niet gebruikt. Het toneel van de Grote Zaal blijft wél in bedrijf, maar het publiek komt tijdelijk aan de andere kant ervan te zitten, op de plek waar nu het achtertoneel is. De totale capaciteit is daarmee tijdelijk beperkt, zegt De Goede; waar de Grote Zaal normaliter plaats biedt aan negenhonderd mensen, is in het tijdelijke 'Toneelhuis' maar ruimte voor zo'n 280 bezoekers. De huidige Globezaal waarom het allemaal begon, gaat straks functioneren als ontmoetingsruimte. Het gebruik ervan kan variëren van vergaderingen en symposia tot de ontvangst van grote groepen en als uitbreiding van het Theatercafé. De huidige foyers van het theater, zowel boven als in de kelder, blijven hetzelfde. / ●

de steigers

que van de Ven
in Overbeek
hitecten-en-en

’, zo profileert de stad zich gretig. hniek en handel onderscheidt n in Europa, stelt de gemeente op gebied is de stad maar wat graag cultuur zijn drijvende krachten tedelijke ontwikkeling van een ologische en internationale uit- jke cultuurvisie uit 2004. Zoals betaamt, wordt er ook gretig gebouwd - doorgaans niet zonder Theater Plaza Futura zit, nadat de catie, nog tot over zijn oren in dat le Stadsschouwburg hebben het afgelopen maand de deuren van g bouwt er nog driftig op los en ovatie eind 2006 volledig af te kijke bij de laatste twee.

Op zoek naar het Effenaar-gevoel in nieuwbouw

‘Het Effenaar-gevoel blijft levend!’, beloofde het Eindhovense poppodium eerder zelfverzekerd in een hippe brochure -verpakt in de kartonnen versie van een sardientjesblik- over de nieuwbouw. Veel vaste bezoekers hadden er hun bedenkingen bij, maar, zo zegt Patrick Clerkx, hoofd marketing en pr: “De eerste reacties zijn eigenlijk alleen maar positief. Zelfs de sceptici erkennen dat het Effenaar-gevoel er ook hier gewoon nog is”.

Heel vreemd was de vrees van veel vaste bezoekers niet. Want typische Effenaar-trekjes als rauw, open, heftig en ietwat alternatief komen in een bouwvallige voormalige linnenfabriek waarschijnlijk toch anders tot uitdrukking dan in de gigantische hypermoderne blokkendoos waar het poppodium onlangs naartoe verkaste. Niet dat De Effenaar veel keuze had: het poppodium was in de oude fabriek aan de Dommelstraat, waar het zich in 1971 als open jongeren centrum gevestigd had, danig uit haar versleten jasje gegroeid. “We konden daar gewoon niet verder; het gebouw zakte letterlijk de Dommel in”, zegt Clerkx. “De popmuziek wordt bovendien meer en meer een business waarin we, hoe toonaangevend we ook willen zijn, in de oudbouw niet meer konden meekomen.”

Strijp-S

De eerste plannen voor nieuwbouw voor De Effenaar dateren van begin jaren negentig. In 2000 werd het voorlopig ontwerp, gemaakt door het Rotterdamse architectenbureau MVRDV, goedgekeurd door de gemeente. Door langdurig gesoebat over onder meer de locatie en financiën, bleef het plan echter nog een aantal jaren ‘hangen’, aldus Clerkx. Zo was Strijp-S een poos in beeld als alternatieve locatie voor de nieuwe Effenaar, maar dat zag het poppodium op z’n zachtst gezegd niet zitten. “Je kunt geen poppodium runnen in een buitenwijk. Je zit daar weliswaar vlakbij station Beukenlaan, maar het werkt niet om bezoekers uit het hele land te laten komen en gaan met een stoptrein, waarvan de laatste bij wijze van spreken om elf uur ’s avonds al vertrekt.” Begin 2004 kwam er eindelijk groen licht voor een nieuwe Effenaar aan de voor haar vertrouwde Dommelstraat, waarna halverwege dat jaar de eerste spade de grond in kon. Hoewel een deel van de oudbouw toen al was gesloopt, bleef het poppodium in bedrijf. Clerkx: “Anders waren we ruim een jaar uit de running geweest en hadden we onze naam daarna

weer helemaal opnieuw moeten opbouwen”. In februari 2005 bereikte de nieuwbouw het hoogste punt op en sindsdien ging het hard. Afgelopen mei werd met een groots feest afscheid genomen van de oude Effenaar, in het eerste weekend van oktober begon de programmering in het nieuwe pand. Voor wie geen kans had de housewarming begin deze maand te bezoeken: in het hart van de nieuwe Effenaar is de grote zaal gevestigd, die plaats biedt aan dertienhonderd mensen. Op de begane grond zijn onder meer de kassa’s, het theatercafé en de kleine zaal met vierhonderd plaatsen gevestigd. Alle ‘rand-faciliteiten’, zoals kantoren en werkplaatsen, zitten aan de buitenkant van het gebouw (boven, onder, links en rechts van de grote zaal). Elk van deze ruimten kreeg een eigen kleur. Deze kleuren zijn in het donker vanaf de buitenkant goed te zien, waardoor het gebouw ’s avonds pas echt gaat leven, aldus Clerkx.

Grote namen

Niet alleen het fysieke onderkomen, ook de organisatie en invulling van de nieuwe Effenaar zijn aangepakt. Het aangeboden programma blijft volgens de pr-man ‘veelzijdig en eigenzinnig’, met pop van reggae tot hardcore punk én met de befaamde seventies- en eighties-feesten. Wel kan De Effenaar, dankzij een verdubbeling van de capaciteit in de grote zaal, grotere namen strikken dan voorheen. “Acts als dEUS, Bloodhound Gang en The Rasmus waren eerder te groot voor De Effenaar”, aldus het marketinghoofd. Tegelijkertijd wil De Effenaar in haar nieuwe kleine zaal op de begane grond vooral ‘spannende, experimentele’ acts

programmeren, evenals beginnende bands uit de eigen regio, waarvoor de oude Effenaar juist weer iets te groot was. Voor het ‘commerciële stampwerk’, zoals Clerkx omschrijft, is de bezoeker aan de Dommelstraat 2 nog altijd aan het verkeerde adres. De Haagse popband Di-rect, die zondag 16 oktober het poppodium betreedt, lijkt wat dat betreft één van de ‘grensgevallen’ in het programma. Een vergelijking met popcentrum 013 in Tilburg is, zeker met de onlangs geopende nieuwbouw, natuurlijk snel gemaakt. Er is zeker sprake van enige overlap in de programmering van beide, erkent Clerkx, en de twee houden elkaar dan ook scherp in de gaten. “Maar Marco Borsato, om maar iemand te noemen, zul je bij ons nooit op de planken zien, terwijl die een paar jaar terug wel eens in 013 heeft gestaan.” Wat De Effenaar volgens hem bovendien nadrukkelijk anders maakt, is het totaalconcept van eten, drinken, exposities, optredens en dansen, terwijl 013 vooral als concertpodium fungeert.

Eco-park

Hoewel het programma van De Effenaar weer draait en de eerste concerten en feesten al achter de rug zijn -onder andere van Eindhovens trots Peter Pan Speedrock-, zijn de werkzaamheden aan de Dommelstraat voorlopig nog niet voorbij. Aan de westkant van het gebouw wordt momenteel hard gewerkt aan het voorplein waar onder meer de fietsstalling komt. Aan de oostkant komt in de loop van 2006 een openbaar eco-park. / ●

10/ Advertenties

universitaire masters.nl

De enige officiële mastersite van de 14 Nederlandse universiteiten met informatie over alle universitaire masteropleidingen en voorlichtingsdagen.
www.universitairemasters.nl

Ben jij handig met **NETWERKEN** of PC's: student, gesjeesd of afgestudeerd?

Voor projecten in de ICT zoeken wij parttime en fulltime medewerkers. Bel een vestiging bij jou in de buurt!

- Eindhoven ▶ 040 246 40 55
- Delft ▶ 015 262 86 36
- Amsterdam ▶ 020 428 71 26
- Utrecht ▶ 030 239 20 90
- info@ogd.nl ▶ www.ogd.nl

OGD is in 1987 opgericht door studenten van de TU Delft. Nu werken er ruim 400 studenten en jong afgestudeerden.

Na(ast) je studie een baan? Geen kunst aan!

ENSCHEDÉ

THE MASTER DEGREES

N 52°14'327" E 06°51'021"

Masterdag Universiteit Twente
Zaterdag 29 oktober 2005

Bedrijfs- en Bestuurswetenschappen:

Business Administration / European Studies / Health Sciences
Industrial Engineering and Management / Public Administration

Gedragwetenschappen:

Communication Studies / Educational Science and Technology
Philosophy of Science, Technology and Society / Psychology
ELAN: Science Education and Social Science Education
Research Master: Evaluation and Survey Research

Kijk voor meer informatie en aanmelding op graduate.utwente.nl

IMPROVE YOUR POSITION

University of Twente
Enschede - The Netherlands

Shell Gourami Business Challenge

15 - 21 december 2005 / 4 - 10 januari 2006 Algarve, Portugal

Gourami, een fictief eiland in de Indische Oceaan, is het virtuele decor voor **Shell's business course**.

In een internationaal team ontwikkel je een business strategie die je vervolgens presenteert aan het senior management van Shell. Zij zal bepalen of de strategie geschikt is voor het bedrijf op de lange termijn. De thema's zijn complex, de deadlines scherp. Je leert veel en je leert snel. Een uitgelezen kans om uit eerste hand de energiebusiness te leren kennen en te ervaren hoe jij omgaat met ingewikkelde vraagstukken binnen een internationale organisatie.

Geen vakantie dus. Wel een ontdekkingsreis met toekomstperspectief!

Beschrijving staat open voor laatstejaars studenten van alle studierichtingen. Meer informatie vind je op onze website of mail naar graduates@shell.com

Sluitingsdatum voor aanmeldingen: 7 november 2005.

Shell is an Equal Opportunity Employer.

www.shell.com/careers

Is there an impending Turkish brain drain?

Eighty per cent of the few hundred highly educated Turkish youngsters present have recently indicated during a debate under the title 'Farewell to the Netherlands, we choose Turkey!' that they wanted to emigrate to Turkey. The debate took place at Erasmus University Rotterdam on Tuesday 27 September. When a number of Turkish TU/e students are probed further, we get another impression: they say that emigration is not an issue.

Turkey has a number of pull factors for emigration, such as the growing economy and the fact that a Dutch diploma may be worth more there than here. Knowledge of the Dutch culture is an asset on the Turkish labour market. Besides, many Turkish-Dutch youngsters have a strong link with Turkey. However, push factors were mentioned also as a reason for departure. The

poor Dutch economy was hardly mentioned at all during the debate, though. On the other hand, discrimination came up much more frequently; on the labour market, on the shop floor and in the rest of society. And both speakers and panel members adduced the worsening atmosphere in the Netherlands with respect to immigrants. Being bi-cultural is not seen as an enrichment here but rather as a threat. "When at last is this need to prove ourselves more than others going to stop?", someone in the audience wondered desperately. Enormous applause followed. The first of the three theses that were discussed was therefore: "The Netherlands has asked for it. I'm leaving."

When a number of Turkish TU/e students are probed further, we get another impression. They react with amazement to the outcome of the debate. Salih Kiliç and Ali Bayrak,

both students of Industrial Engineering and Management Science, say that emigration is not an item at all within their circle of friends. "And suppose they do want it, are they actually going to do it?", Kiliç wonders. According to Bayrak every Turk would want to go back to Turkey if the prospect of a career and a salary were as good as in the Netherlands. "In Turkey people enjoy life much more. There is a better atmosphere in the streets. The climate is perfect there. On the other hand: in the Netherlands the purchasing power is strong, financially you are not dependent here and the care system is arranged well. Here you can earn money." Both mention the presence of relatives also. "I want to live near my relatives; my parents are staying in the Netherlands, which is another reason for staying here. Still, it is not decisive. In fact it is a combination of many different things that come into play. In any case I am not studying to go to Turkey afterwards. Of course, things may turn out in such a way that I do go to Turkey, for instance if I can make more money there or if I can work there via a Dutch company", says Kiliç. He was born in Turkey, but moved to the Netherlands as a toddler.

Discrimination

Neither Kiliç nor Bayrak recognises the problem of discrimination. "Of course, I don't know what the situation is like in the business community, but

in my sideline I am not bothered by any discrimination", says Bayrak. He has been in the Netherlands since 1997. Kiliç does not experience it either: "I find it almost inconceivable that this should be an issue here, for I never hear anything about it. There are so many immigrants at work in trade and industry - how do they manage to get there if there is discrimination?" Kiliç suggests that discrimination may be more of an issue in Rotterdam, but in Eindhoven he does not see it at all. A Turkish brain drain is not really in the

offing, according to Bayrak and Kiliç. "I have heard, though, that in Turkey there are many youngsters going abroad also, particularly to make money and for their careers. If you go from here to Turkey, though, those are usually not the reasons for going," Kiliç and Bayrak have no plans to emigrate. "I do not find the climate here very bad, things are all right for me as they are. I am not dissatisfied. Nor am I going to look for any Turkish companies once I have graduated", Kiliç decides. / ●

EDUCATION FAIRS IN TURKEY

TU/e is taking part in the IEFT-education fairs (International Education Fairs of Turkey) in Turkey for the second time. These will be staged in Ankara on 16 October and in Istanbul on 22 and 23 October. The stands of the Dutch Institutes for Higher Professional Education will, just like last year, be situated in a joint Dutch Pavilion. Participation in the fairs forms part of the internationalisation activities of TU/e in Turkey. In its internationalisation policy TU/e strives to set up durable collaboration relationships with prominent Turkish universities. Within this context a delegation of the Middle East Technical University will pay a visit to TU/e in October as well.

Executive Board determines draft TU/e profile

The Executive Board has determined the draft sketch of the desired TU/e profile. Over the next few weeks the document will be discussed widely within all kinds of consultative bodies. There is also a proposal for the future slogan of TU/e: 'Where Innovation Starts'.

According to the draft sketch, TU/e wants to create a profile for itself in the future as 'an internationally prominent university, specialised in engineering & technology, which through high-quality education and research contributes to the progress of branches of engineering and technology, to the development of technological innovations and thereby to the growth of prosperity and

well-being in its own region (technology & innovation hotspot Eindhoven) as well as outside it'. This formulation and the further elaboration of the desired image of TU/e in various areas are just two things about which a number of bodies can give their opinions in the next few weeks. After the internal evaluation and an image survey among the major external stakeholders, adjustments will be made wherever appropriate. Peter van Dam, policy official of the Executive Board, expects that the reactions to the chosen profile will be found back in the middle of 2006 in the communication policy and in the communications made by TU/e. "This will not be changed entirely straight away; it is a gradual

process", says Van Dam. The draft sketch also speaks of the future TU/e slogan: 'Where Innovation Starts'. The slogan is accompanied by an explanation. The word 'where' implicitly takes into account the region. 'Innovation' is the basis for growth of prosperity and well-being. 'Starts' expresses that TU/e is the source from which innovation springs, but also suggests that 'innovation' in itself is not the core business of the university. That the slogan is in English emphasises the international nature and the scientifically influential international position of TU/e. / ●

Design at work in Lucid

'Design at work' is the theme of the Dutch Design Week that will start again on Saturday 15 October. In the TU/e grounds and elsewhere several different things can be seen, heard and done. Student Faculty Association Lucid of the Department of Industrial Design will organise an exhibition in the Hoofdgebouw featuring works by Bachelor students entitled 'Hocus Pocus User Focus'.

Industrial Design considers the user as the point of departure in the design process. This fact is visible as well in 'Hocus Pocus User Focus'. The organisation of the exhibition tries to have a number of students from each year of study exhibit their work. "The prototypes must be demonstrable and it is nice if visitors can also try out things", says Wouter

Kersteman, secretary of the Executive Committee of Lucid, about the preconditions.

The designs have not been made especially for the exhibition. However, they are prepared for the exhibition, in certain cases with financial support from the Department. "At the final presentation of projects there are sometimes all sorts of loose electronics dangling about and in many cases you cannot speak of fully operational prototypes. For this exhibition everything will be finished neatly", says Kersteman. The audience can see various demonstrations of prototypes and try out prototypes themselves. / ●

The exhibition 'Hocus Pocus User Focus' in the Hoofdgebouw of TU/e is on show from 15 to 23 October inclusive. For more information, see www.dutchdesignweek.nl.

In short

Appearance Cursor

In connection with the autumn holidays there will be no Cursor next Thursday, 20 October. Cursor 7 will come out on 27 October.

Course 'Teaching and Learning in Higher Education'

The Educational Service Centre organises a course called 'Teaching and Learning in Higher Education'. This course will be offered on Wednesday 16th (whole day), Thursday 17th (morning) and Wednesday 23rd (whole day) of November 2005. The course is intended for both experienced and inexperienced teachers, postdoctoral students and PhD students. The course offers a broad orientation on several teaching activities and offers a good preparation for giving lectures, tutorials and so on. During the course, the participants will be actively involved, for instance by giving presentations and by exchanging ideas and experiences. Participation for teaching staff of TU/e is free of charge. For more information please contact Christina Morgan (phone 3475) or Willem van Hoorn (phone 4237). Enrolment: By the Internet (www.tue.nl/osc) or by e-mail (cursus.osc@tue.nl).

Twelve euros for sports all year round

Students who like sports get the best deal in Wageningen. The students value the sports facilities there at 8.4. TU/e scores 7.7. This may be read in the 'Keuzegids Hoger Onderwijs', which appeared last week. At TU/e students pay 60 euros for a full-year sports card. This allows them to go in for all sports, such as swimming, golf, athletics, fitness, street dance, squash and tennis. Students at Fontys Hogescholen and the Design Academy pay 67 euros for a full year's sports at the TU/e Sports Centre. Foreign students can buy a one-month sports card at TU/e, up to a maximum of five months. The first month they pay twelve euros, and subsequently eight euros per month.

The English Page is written by Wies van Kats. She can be reached at engcursor@tue.nl.

Algemeen

DIZ

Sluiting restaurant Auditorium

Van 14 oktober 2005 tot en met 6 januari 2006 wordt het restaurant in het Auditorium verbouwd, daarom is de hal gesloten. Op vloer 0 is gedurende die periode een tijdelijke (en beperkte) restauratieve voorziening geopend. Openingstijden: van 9.30 uur tot 14.00 uur. Tevens wordt het aantal zitplaatsen van lunchcafé Vertigo uitgebreid, gedurende de verbouwing in het Auditorium.

Sodexho

Menucycli warme maaltijden Paviljoen

Dagelijks 11.30-14.00 uur en dinsdag van 11.30-18.30 uur. Prijs warme maaltijd 5,50 euro. Week 42:

Maandag: farfalle, gorgonzolasaus, tomaatenkommersalade.

Dinsdag: witte rijst, ajam bali, tjap tjoy.

Woensdag: aardappelpuree, mexicaanse runderstooftpot, broccoli.

Donderdag: kerrie krieltjes, gewokte kip met groenten.

Vrijdag: spicy jackets wedges, limoen visreepjes, koolsalade.

OSC

Course 'Teaching and Learning in Higher Education'

The Educational Service Centre organises a course called 'Teaching and Learning in Higher Education'. This course will be offered on Wednesday 16th (whole day), Thursday 17th (morning) and Wednesday 23rd (whole day) of November 2005. The course is intended for both experienced and inexperienced teachers, post docs and PhD students. The course offers a broad orientation on several teaching activities and offers a good preparation for giving lectures, tutorials and so on. During the course, the participants will be actively involved, for instance by giving presentations and by exchanging ideas and experiences. Participation for teaching staff of the TU/e is free of charge. For more information please contact Christina Morgan (phone 3475) or Willem van Hoorn (phone 4237). Enrolment: By Internet (www.tue.nl/osc) or by email (cursus.osc@tue.nl).

Mensen

Afscheidscollege

Prof.ir. N.A. Hendriks houdt op vrijdag 14 oktober zijn afscheidscollege van de faculteit Bouwkunde. De titel van het college is 'Bouwen is geen wetenschap'. Het college begint om 16.00 uur in de Blauwe Zaal van het Auditorium.

Promoties

Mw. M. Jevrosimovic M.Sc. verdedigt op donderdag 13 oktober haar proefschrift en stellingen tegen de bedenkingen van een commissie. Dit gebeurt vanaf 16.00 uur in zaal 4 van het Auditorium. De titel van het proefschrift luidt 'Channel modelling and smart antenna performance analysis for UMTS'. Jevrosimovic promoveert aan de faculteit Elektrotechniek. De promotoren zijn prof.dr.ir. E.R. Fledderus en prof.dr.ir. G. Brussaard.

Drs.ir. C.M. Ravesloot verdedigt op donderdag 13 oktober zijn proefschrift en stellingen tegen de bedenkingen van een commissie. Dit gebeurt vanaf 16.00 uur in zaal 5 van het Auditorium. De titel van het proefschrift luidt 'Rombo tactiek. Ontwikkeling van een organisatie methode voor realisatie van energieneutrale woningbouw in Nederland'. Ravesloot promoveert aan de faculteit Bouwkunde. De promotoren zijn prof.mag.arch.ing.dr.h.c. P. Schmid en prof.ir. W. Riedijk.

Ir. B.J. Morsink verdedigt op maandag 17 oktober zijn proefschrift en stellingen tegen de bedenkingen van een commissie. Dit gebeurt vanaf 16.00 uur in zaal 4 van het Auditorium. De titel van het proefschrift luidt 'Fast Modeling of Electromagnetic Fields for the Design of Phased Array Antennas in Radar Systems'. Morsink promoveert aan de faculteit Elektrotechniek. De promotoren zijn prof.dr. A.G. Tjhuis en prof.dr.ir. H. Blok.

Drs. W.J. van Meerendonk verdedigt op maandag 17 oktober zijn proefschrift en stellingen tegen de bedenkingen van een commissie. Dit gebeurt vanaf 16.00 uur in zaal 5 van het Auditorium. De titel van het proefschrift luidt 'CO₂ as a Monomer for the Phosgene-free Synthesis of New Polycarbonates. Catalyst Development, Mechanistic Investigations and Monomer Screening'. Van Meerendonk promoveert aan de faculteit Scheikundige Technologie. De promotoren zijn prof.dr. C.E. Koning en prof.dr G.J.M. Gruter.

Ir. R.A. Koevoets verdedigt op dinsdag 18 oktober zijn proefschrift en stellingen tegen de bedenkingen van een commissie. Dit gebeurt vanaf 16.00 uur in zaal 4 van het Auditorium. De titel van het proefschrift luidt 'Functional Materials Based on Multiple Hydrogen Bonding Motifs'. Koevoets promoveert aan de faculteit Scheikundige Technologie. De promotor is prof.dr. E.W. Meijer.

Drs. H. Buiten verdedigt op woensdag 19 oktober zijn proefschrift en stellingen

tegen de bedenkingen van een commissie. Dit gebeurt vanaf 16.00 uur in zaal 4 van het Auditorium. De titel van het proefschrift luidt 'Riool, rails en asfalt. Tachtig jaar straatruoer in vier Nederlandse steden'. Buiten promoveert aan de faculteit Technologie Management. De promotoren zijn prof.dr. J.W. Schot en prof.dr. E.R.M. Taverne.

D. Bezanovic verdedigt op maandag 24 oktober zijn proefschrift en stellingen tegen de bedenkingen van een commissie. Dit gebeurt vanaf 16.00 uur in zaal 4 van het Auditorium. De titel van het proefschrift luidt 'Mathematical Modelling of Wet Paper Pressing'. Bezanovic promoveert aan de faculteit Wiskunde & Informatica. De promotor is prof.dr.ir. C.J. van Duijn.

X. Mao M.Sc. verdedigt op dinsdag 25 oktober zijn proefschrift en stellingen tegen de bedenkingen van een commissie. Dit gebeurt vanaf 16.00 uur in zaal 4 van het Auditorium. De titel van het proefschrift luidt 'Acoustic Techniques for Temperature and Flow Velocity Measurements'. Mao promoveert aan de faculteit Technische Natuurkunde. De promotoren zijn prof.dr.ir. G.J.F. van Heijst en prof.dr.ir. C.J. van Duijn.

Ir. F.Al Hassan MTD verdedigt op dinsdag 15 oktober zijn proefschrift en stellingen tegen de bedenkingen van een commissie. Dit gebeurt vanaf 16.00 uur in zaal 5 van het Auditorium. De titel van het proefschrift luidt 'Strategic Briefing. A tool for conceptual design in the early phases of the strategic building design process'. Al Hassan promoveert aan de faculteit Bouwkunde. De promotoren zijn prof.ir. P.G.S. Rutten en prof.dr. H.J.P. Timmermans.

Ir. B. Smeets verdedigt op woensdag 26 oktober zijn proefschrift en stellingen tegen de bedenkingen van een commissie. Dit gebeurt vanaf 16.00 uur in zaal 5 van het Auditorium. De titel van het proefschrift luidt 'Magnetic Nanostructures by Atom Optics'. Smeets promoveert aan de faculteit Technische Natuurkunde. De promotoren zijn prof.dr. K.A.H. van Leeuwen en prof.dr. H.C.W. Beijerinck.

Studentenleven

Marketing Associatie Strategic Marketing Game

Op donderdag 20 oktober houdt de Marketing Associatie van de TU/e de 'Strategic Marketing Game'. Het evenement is bedoeld om ondernemers in het MKB en studenten 'spelenderwijs' meer inzicht te geven in de beslissingen die genomen moeten worden om een bedrijf te besturen. Hiertoe worden op deze dag vier spelrondes gehouden, afgewisseld met drie workshops. De spelrondes worden georganiseerd door een professioneel bureau voor computergestuurde bedrijfssimulaties. De workshops worden verzorgd door drie bedrijven uit het MKB; Intervien, 42 Solutions en bChange/DMS.

Wat heeft de Strategic Marketing Game jou te bieden? SMG bied je de mogelijkheid om in contact te komen met andere studenten en samen te werken mensen uit het bedrijfsleven. De workshops geven je een leidraad op gebieden als marketing & sales, finance, subsidieregelingen en samenwerking. Voor meer informatie, kijk op www.matue.nl/SMG.

Footloose Salsafeest

Wat: Salsafeest georganiseerd door de Eindhovense studentendansvereniging Footloose ter gelegenheid van het vijftienjarig bestaan.

Wanneer: Zaterdag 15 oktober vanaf 20.00 uur.

Waar: Scala, Kanaalstraat 4.

Hoe laat: De avond begint om 20.00 uur met een gratis workshop.

Entree: 2,50 euro inclusief welkomstdrankje. (leden 1,50).

Dansvloer: 200 vierkante meter.

Opvallend: Prijzen studentikoos! Alle drankjes één euro. Alle cocktails ook één euro. Daar wij van mening zijn dat er absoluut genoeg dansruimte moet zijn om alles uit de kast te kunnen halen, is de toegang beperkt tot honderd gasten.

Website: www.esdvfootloose.nl

Meer info: lustrum@esdvfootloose.nl

Faculteiten

Technologie Management (TBdk)

Afstudeervoordracht

P.F.J. Heijnen, Kwaliteitssysteem voor de productie van flexibele zonnecellen, 13 oktober, 14.00 uur, Eindhoven.

Technische Innovatie Wetenschappen

Internationaal traject

Voor vertrek naar het buitenland dien je met goed gevolg de taaltoets Engels (oT650) te hebben afgelegd. Wij raden je aan de taaltoets zo vroeg mogelijk te doen. Mocht je de taaltoets niet halen, dan heb je nog de tijd de taalkennis bij te spijkeren. Informatie over de taaltoets is verkrijgbaar via OWinfo of bij het CTT (Centrum Taal en Techniek). Indien je Technisch Wetenschappelijk Engels (oT613) met een voldoende hebt afgerond hoeft je niet aan de taaltoets deel te nemen. Dat is ook van toepassing op de cursus Engels voor BSc-TIW (oTT01) studenten. Het kan zijn dat een universiteit aanvullende eisen stelt (Toefl of IELTS).

Indien je naar een anderstalige universiteit gaat, of vragen hebt, neem dan contact op met het Internationaal Office (iotema@tm.tue.nl).

Informatie over het Internationaal Traject kun je vinden in de outlook folders: all public folders/ tm/ owi/ studenten/ TIW/ internationalisering/ brochures/ internationaal traject.

Diversen

Ondernemen en technologie

Lezing door prof.dr.ir. Erik Fledderus (Technische Universiteit Eindhoven): 'Innovatie en de menselijke factor'

Innovatie en vernieuwing worden nauwelijks beperkt door communicatietechnologieën. De beperkingen zitten veeleer in de wijze waarop mensen met de nieuwe technologieën omgaan. Dat zijn de bevindingen van Prof. Erik Fledderus, die met TNO ICT een methode ontwikkelde om een innovatieversnelling te brengen. De kern van deze methode is dat er veel aandacht is voor de beleving van mensen bij de introductie van en het werken met nieuwe technologieën. De ervaring die mensen hebben met IT- en communicatietechnologie speelt dus een wezenlijke rol in het innovatieproces. Aan de hand van deze ervaringen definieert prof. Fledderus innovatie dan ook als 'het wezenlijk veranderen van het alledaagse leven van mensen'. In zijn lezing zal prof. Fledderus zijn methode toelichten en verschillende voorbeelden geven van het gebruik ervan in de praktijk.

Datum: donderdag 20 oktober 2005, 17.00 uur. Plaats: Vergaderzaal Kennispoort, John F. Kennedylaan 2 te Eindhoven. Aanmelden via tel. 040-247 4845 of via www.tue.nl/activiteitenvoorondernemers.

ESK

God aanwezig in de geschiedenis van mensen

De bijbel is nooit erg toegankelijk geweest. Toch bevat dit boek een originele inhoud die waardevol blijkt voor mensen in deze tijd. Door samen teksten te lezen, ga je ze beter begrijpen en ontdek je dat er een uitdagende kracht vanuit gaat voor je eigen levensverhaal. De bijbel-cyclus gaat over 'God aanwezig in de geschiedenis van mensen'. We gaan niet zozeer in op de vraag of God bestaat maar hoe Hij present is. Data: 25 oktober, 1, 8, 15 november. Tijd: 19.30 - 21.00 uur. Locatie: ESKafé. Begeleiding: Martin van Moorsel

KIVI NIRIA

Lezing

De afdeling Milieutechniek van KIVI NIRIA houdt op dinsdag 18 oktober de lezing: Een verrassende visie van professor ir. H. P. van Heel op het milieubeleid in Nederland. In zijn boek 'Nader bezien' geeft professor van Heel zijn visie op het milieubeleid in Nederland. Dit beleid heeft zeer veel positieve kanten, maar ook wordt het beleid soms averechts aangepakt. Hij is kritisch over bijvoorbeeld windenergie, het klimaatprobleem en het fosfaatbeleid. Men mag het met hem oneens zijn, belangrijk is dat je door zijn manier van analyseren aan het denken wordt gezet. Wij hopen op veel belangstelling voor deze avond en op zeer interessante discussies.

-Aanvang: 19.00 uur (koffie en thee vanaf 18.30 uur)

-Kosten: studenten gratis, leden 10,- euro, niet-leden 15,- euro

-Plaats: Beatrixhal van de Jaarbeurs in Utrecht

-Aanmelding: KIVI NIRIA

Congresbureau, e-mail congres@kiviniria.nl. Meer informatie: www.kiviniria.nl/mt

Amicus groep

TU/e seminar

'Spiritism, Animism and Christianity today. An application to the Amerindian cultures'. Dit is het onderwerp van een lezing die de Amicus studentengroep Eindhoven op 27 oktober houdt aan de TU/e. Spreker voor de lezing is prof. David Gates. Meer weten? Dan moet je ook komen. De lezing heeft plaats in collegezaal 2 van het Auditorium van 19.30 tot 21 uur. Toegang is gratis. Info: Amicus groep, www.amicusgroup.nl of Nicolae Goga, tst 2963.

Vacatures

Post-doc 'Computational Fluid Dynamics' (V35.340). Combustion Technology, department of Mechanical Engineering (1.0 fte). Tijdelijk dienstverband, salaris maximaal schaal 10 CAO Nederlandse universiteiten bijlage 1 (2.191 t/m 3.472 euro).

Researcher position on Software Visualization and Analysis (V32.940). Visualization, department of Mathematics and Computer science (1.0 fte). Tijdelijk dienstverband, salaris maximaal schaal 10 CAO Nederlandse universiteiten bijlage 1 (2.191 t/m 3.472 euro).

Onderwijs- en onderzoekmedewerker Akoestiek (V38.492). De Unit BPS, faculteit Bouwkunde (1.0 fte). Vast dienstverband, salaris maximaal schaal 8 CAO Nederlandse universiteiten bijlage 1 (2.085 t/m 2.796 euro).

Voor meer informatie ga naar: <http://vacatures.tue.nl>

Universiteitsberichten mogen maximaal 150 woorden lang zijn en moeten op de woensdag één week voor plaatsing binnen zijn. Ze kunnen worden gemaild naar universiteitsberichten@tue.nl.

(Advertentie)

CORRIS
FUNDRAISING

DENKEN ZOALS HIJ EN TOCH GOED VERDIENEN!

Wil jij? Ben jij?

- Een uitdagende baan?
- Op straat werven voor goede doelen?
- In een leuk team door heel NL werken?
- En... goed verdienen?
- Communicatief
- Flexibel
- Gemotiveerd
- Prestatiegericht

Wij zoeken Echte doorzetters! Ben jij dat?
Bel dan: 0346-210040

www.WerkenAlsWerver.nl

Extra aandacht voor excellente studenten: "Het toefje slagroom"

**Excellente studenten/Gerard Verhoogt
Illustratie/Paul Weehuizen**

Studenten die excellent presteren, krijgen aan de faculteit Werktuigbouwkunde extra mogelijkheden naast de reguliere studie. "Ook goede studenten moet je gemotiveerd houden, je wilt bij hen het optimale eruit halen. Doe je dat niet, of te laat, dan loop je het risico dat deze studenten met zeventjes genoeg nemen en de studie op hun sloffen halen. Dan zie je pas bij het afstuderen hoe goed ze eigenlijk zijn", zegt ir. Elise Quant, beleidsmedewerker onderwijs en plaatsvervangend opleidingsdirecteur van Werktuigbouwkunde.

Het idee om iets extra's voor de betere studenten te doen, ontstond in mei van dit jaar door de Maurick-bijeenkomst. Tijdens dit overleg voor opleidingsdirecteuren en hun secondanten staat altijd één onderwerp centraal waarover van gedachten wordt gewisseld. Deze keer was dat extra aandacht voor excellente studenten. Uit de literatuur van deze Maurick-bijeenkomst blijkt dat de beter presterende studenten meer dan de gemiddelde student intrinsiek gemotiveerd zijn. Het is dus vooral het plezier in de studie en het vakgebied dat hen motiveert en ze zijn minder gevoelig voor zaken als een beloning in studiepunten of in geld. Het is niet de bedoeling dat de aandacht voor deze studenten in de plaats komt van of ten koste gaat van aandacht voor reguliere studenten, het is echt iets extra's. Of, zoals Quant het zegt: "Het is het toefje slagroom".

Over de motivatie voor dit thema merkt Quant op: "Onbewust en ongemerkt besteed je meer tijd aan de minder goede of zelfs ronduit slecht presterende studenten, om die beter te laten presteren. Terecht, maar ook de betere studenten mogen meer aandacht hebben". 'Dat accent mag best verlegd worden', was het algehele gevoel bij de medewerkers van het opleidingsinstituut van Werktuigbouwkunde. "Ook goede studenten moet je gemotiveerd houden, je wilt bij hen het optimale eruit halen. Doe je dat niet, of te laat, dan loop je het risico dat deze studenten met zeventjes genoeg nemen en de studie op hun sloffen halen. Dan zie je pas bij het afstuderen hoe goed ze eigenlijk zijn."

Brieven

De excellente studenten worden gerekruteerd onder de huidige tweedejaars. Maar wanneer ben je excellent, waar legt de faculteit de grens? Quant: "Als eerste hebben we naar de cijfers gekeken. Wie gemiddeld 7,5 heeft gehaald voor zijn P komt in aanmerking. Maar cijfers zijn niet alles. Er is ook een subgroep die makkelijk studeert en die alles met weinig moeite haalt en daar tevreden mee is. Die groep willen we er ook graag bij betrekken en daarvoor hebben we de mentoren

of studietoelichters benaderd. Die kennen de studenten, weten wat ze kunnen. De studietoelichters konden ook kandidaten nomineren. Dat waren er uiteindelijk teveel, dus we moesten weer gaan selecteren. Daar hebben we het volgende voor bedacht: als een student vond dat hij of zij ook in aanmerking kwam voor deze groep, dan kon hij of zij ons een brief schrijven met een uitgebreide motivatie waarom ie toegelaten zou moeten worden. Zes studenten hebben dat gedaan. Hoewel we er oorspronkelijk vier wilden laten doorgaan, hebben we ze allemaal geaccepteerd. Je merkt aan die brieven hoe positief deze studenten in hun studie staan, hoe gemotiveerd ze zijn voor wat ze willen bereiken. Alleen daarom al wil je ze extra uitdagen en stimuleren. Overigens, alleen al het feit dat we deze mensen in het zonnetje willen zetten, is voor hen een enorme opsteker. Dat is al pure winst." Het project kent een redelijk open einde. Dat hangt namelijk ook van de studenten af: wat ze willen bereiken, hun motivatie, de ontwikkeling in de studie en wat er aan extra's geregeld kan worden.

Nivelleren

Een belangrijke rol bij dit project is weggelegd voor het portfolio. Sinds 2002 houden eerstejaars die bij. Ze moeten daarin regelmatig opschrijven wat zij willen bereiken, zowel op korte als op lange termijn. Aan het eind van de studie moet het portfolio een overzicht geven van wat daadwerkelijk bereikt is. Studenten krijgen er geen studiepunten voor. In het eerste jaar is het portfolio eveneens aanleiding voor een gesprek met de studietoelichter, later met de hoogleraar, als de specialisatie ter sprake komt. Quant: "Er staat bijvoorbeeld in waar de student goed in was op het vwo en waarom hij voor Werktuigbouwkunde gekozen heeft, dus de invulling is heel individueel. Het helpt hem -als het goed is- bij het verwoorden van en inzicht krijgen in zijn ontwikkeling in de loop

.. LET OP! ALS JULLIE HET
REGULIERE PROGRAMMA NIET
HALEN LIK IK JULLIE TOEFJE
ER PERSOONLIJK AF...

van de studie en het bepalen van zijn doelen. Inmiddels gebruiken we het portfolio ook bij sollicitatietrainingen voor afstudeerders, omdat het bij solliciteren extra belangrijk is dat je duidelijk kunt maken waar je talenten liggen. Omdat ze, meer dan andere studenten, hun eigen accent in de studie kunnen leggen, gaat het portfolio bij de excellente studenten een grotere rol spelen".

Snuffelstage

Voor de eerste bijeenkomst waren zestien studenten uitgenodigd. Ze zullen geen aparte groep of klas vormen; het programma is vooral gericht op individuele begeleiding. In het reguliere programma worden deze studenten net zo random over de OGO-projecten verdeeld als andere studenten. Toch kan daar een uitzondering op worden gemaakt. Quant: "Want, eerlijk gezegd, je merkt dat de OGO-opzet het gemiddelde in een groep nivelleert naar een zeven. Dus ik kan me ook voorstellen dat er een enkele keer een OGO-groep komt die alleen uit deze studenten bestaat. Niet dat het daardoor makkelijker voor ze zal worden. Ze komen dan in een ander soort groep met kritische en eigenzinnige, misschien wel lastige mensen. Dat kan op zich al een goed leerproces zijn". Tijdens de bijeenkomst die de faculteit hield op 30 september borrelden weer nieuwe mogelijkheden op, naast het

aanbod van de faculteit. Quant: "Twee studenten willen extra vakken volgen omdat ze misschien een andere master willen gaan volgen. Ook een speciale OGO-groep vond men een goed idee, maar het liefst in kleine groepjes, met een extra, uitdagende opdracht. Dat verzoek gaan we honoreren en dan kijken we hoe het bevalt".

Snuffelstages zijn ook mogelijk. Om ook de stage bij een Formule 1-team te realiseren, neemt Quant contact op met de tak Automotive. Anderen willen een summercourse volgen, gecombineerd met een cursus Spaans. Quant: "Je merkt dat deze studenten nu beter nadenken over wat ze willen bereiken. Sommigen wilden een student-assistentchap doen in een vak dat ze wel gehaald hadden, maar -naar eigen zeggen- niet echt beheersten en zo beter onder de knie willen krijgen. Je merkt ook dat er regelingen zijn die ze niet kennen. Wie zijn collegegeld heeft betaald, kan zo elders in Europa vakken volgen. Het wordt dus echt een kwestie van 'wat wil je' en 'hoe ga je dat doen'. Mits dit niet ten koste gaat van de reguliere studie".

Of er voor ouderejaars ook zo'n regeling komt, weet Quant nog niet. "Ik sluit het niet uit. Eerst willen we dit goed op poten zetten. Maar wie goede resultaten haalt en speciale wensen heeft om iets extra's te doen, mag zich altijd bij ons melden!" / ●

FACILITEITEN

Als extra faciliteiten kunnen studenten onder meer kiezen uit:

- extra begeleiding, ook wat betreft de keuze van de studietoelichter.
- het volgen van extra vakken of een summercourse. De vakken kunnen zowel buiten de eigen faculteit, de TU/e of Nederland gevolgd worden, als een soort minor avant la lettre, want die is bij Werktuigbouwkunde nog niet ingevuld. De faculteit overweegt ook om een student financieel tegemoet te

komen als die een speciaal vak gedurende een semester buiten Europa wil volgen.

- het eerder in aanmerking komen voor of gevraagd worden voor student-assistentchapen. Ook open sollicitaties zijn mogelijk, bijvoorbeeld bij een bepaalde onderzoeksgroep.
- het bezoeken van speciale conferenties.
- het organiseren en volgen van een masterclass, speciaal toegespitst op de wensen en behoeften van deze studenten.

Stapsgewijs het milieu

Energieneutrale woningbouw/ Nelleke Braam

Vanwege het broeikaseffect moet het energieverbruik in Nederland omlaag. Daarom zijn energieneutrale woningen de toekomst, volgens drs.ir. Christoph Maria Ravesloot. In die woningen wordt gebruikgemaakt van duurzame energiebronnen. Als alle 6,5 miljoen woningen in Nederland energieneutraal gemaakt zouden worden, zou er twaalf procent minder CO₂ uitgestoten worden.

Ravesloot ontwikkelde een beleids-tactiek om energieneutraal wonen in de praktijk te brengen en promoveert op donderdag 13 oktober aan de faculteit Bouwkunde op dit onderwerp. Daarmee ziet hij kans een oud wetenschapsgebied van de TU/e te doen herleven: aangepaste technologie.

De herstructurering van de Haagse woonwijk Duindorp is in 1999 als eerste met de ROMBO-tactiek aangepakt. De woningen worden met een unieke zeewatercentrale van warm water voorzien. Duindorp zal de eerste energieneutrale wijk zijn in Den Haag. Foto: gemeente Den Haag

“Technisch gezien is het mogelijk om energieneutraal te bouwen, maar feitelijk kun je natuurlijk geen woning bouwen en verwarmen met neutrale energie. De term is alleen maar een beleidsbegrip”, zegt Ravesloot. Bij energieneutrale woningen wordt gebruikgemaakt van duurzame energie. Daarbij kan gedacht worden aan energie die gewonnen wordt uit oneindige bronnen als wind, water, zon, biomassa en afval. Nu wordt bij de meeste woningen nog gebruikgemaakt van fossiele brandstoffen zoals aardolie en -gas. Terwijl het volgens Ravesloot wel zestig tot zeventig procent kan schelen in de energiekosten, wanneer een woning energieneutraal is. Een woning is energieneutraal als het gebruik van duurzame energie het verbruik van een klein beetje fossiele brandstof compenseert. Of woningen energieneutraal zijn, is alleen te meten op grote schaal, bij driehonderd woningen of meer. Dit komt doordat de berekening pas nauwkeurig is

bij een groot aantal woningen. In Nederland zijn er volgens Ravesloot al enkele energieneutrale woningen. “We zijn allang blij als er in een woning duurzame energie gebruikt wordt en dat er bespaard wordt op het gebruik van fossiele energie”, zegt Ravesloot. De promovendus studeerde in 1990 af aan de Technische Universiteit Delft als bouwkundig ingenieur op een ontwerp voor een duurzaam kunstcentrum. In de loop der jaren was hij onder meer als architect werkzaam en bouwde en renoveerde hij veertien experimentele duurzame gebouwen. Momenteel is hij hoofdredacteur van het blad ‘Gezond bouwen en wonen’ en werkt hij als bedenker, initiatiefnemer en reparateur van denktanks voor verschillende maatschappelijke problemen. Hij maakt daarbij gebruik van basisregels van de sociocratie, een bestuursvorm waarin rekening wordt gehouden met de gelijkwaardigheid van de individuen. Er wordt geen

besluit genomen als één van de aanwezigen bezwaar heeft. “Ik zie grote overeenkomsten tussen het ontwerpen van ruimtelijke structuren en het ontwerpen van sociocratische organisatiestructuren. Zo komen bijvoorbeeld de fases in de werkwijze overeen. In beide gevallen heb je te maken met beeldvorming, meningsvorming besluitvorming en evaluatie.” Tijdens zijn werk als hoofd van de afdeling Bouwfysica en Bouwecologie bij de Dienst Stedelijke Ontwikkeling van Den Haag ontwikkelde Ravesloot de ROMBO-tactiek (Ruimtelijke Ordening en Milieu Beleid Ontwerp). Door het beleid van Ravesloot hoeven politici niet telkens strategische beslissingen te nemen, maar kunnen ze in kleine stapjes het beleid van hun voorgangers voortzetten. Bij de tactiek van Ravesloot hoeft niet gevraagd te worden of iemand het niet eens is met de besluitvorming; alle betrokkenen doen mee met de besluitvorming en hebben de mogelijkheid

beargumenteerd bezwaar in te brengen. “De ROMBO-tactiek is gebaseerd op, zoals ik het noem, Interactieve Constructieve Aangepaste Technologie. Je ontwikkelt samen met de gebruiker een product en geeft de gebruiker daardoor meer invloed op het eindresultaat”, legt Ravesloot uit.

Aangepaste technologie

Aangepaste technologie was in de jaren zeventig een leerstoel van wijlen hoogleraar Van Bronckhorst, destijds werkzaam aan de Technische Hogeschool Eindhoven, de voorganger van de TU/e. Ravesloot heeft veel gehad aan de ideeën van Van Bronckhorst tijdens zijn promoveren. Aangepaste technologie heeft als doel door middel van de ontwikkeling van technologie mensen meer invloed te geven op hun leven en werken. Energie-neutrale woningen zijn veel minder afhankelijk van fossiele brandstof. Daarmee worden bewoners dus ook veel

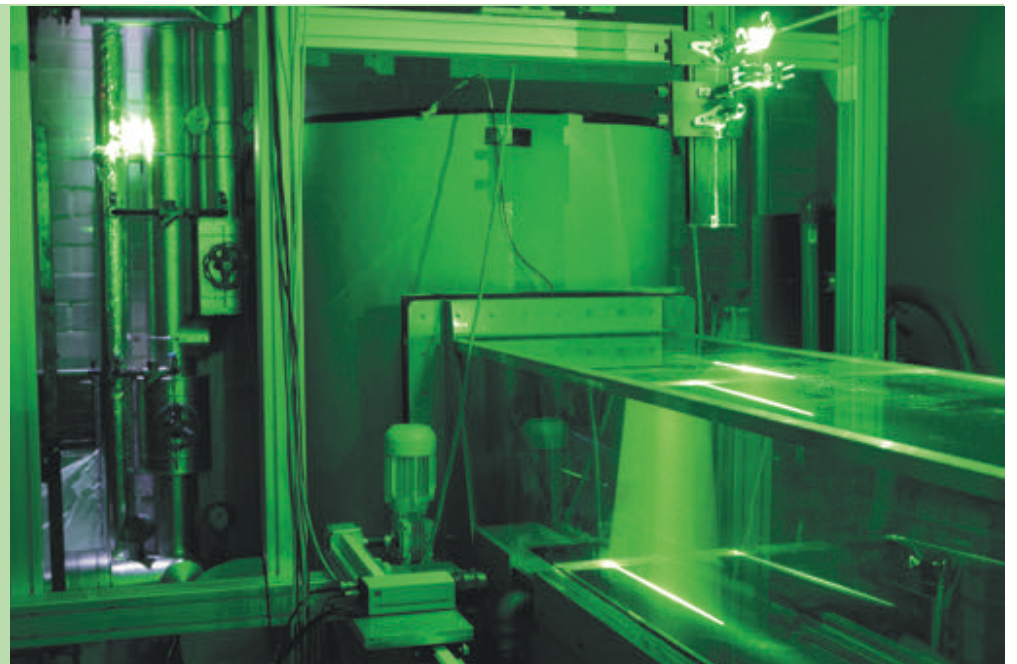

Indrukwekkend, ondoorgroendelijk;
de TU/e-laboratoria staan vol met allerlei
apparatuur. Waarvoor dient het en wie
gebruikt het waarvoor?
Cursor neemt iedere week
onderzoekapparatuur
‘Onder de Loep’.

Heeft u een tip voor deze serie?
Mail dan naar cursor@tue.nl.

Straalmotoren aan vliegtuigen leveren enorm veel stuwkracht. Daarvoor moeten ze liefst bij zo hoog mogelijke temperaturen werken. Toch is daar een grens aan, want bij te hoge temperaturen neemt de sterkte van de schoepen in de motor af. “Niet echt wenselijk met schoepen die al ronddraaiend snelheden tot duizend kilometer per uur kunnen bereiken”, vertelt dr.ir. Rick de Lange van de groep Energy Technology van de faculteit Werktuigbouwkunde. “Nu is het gelukkig zo dat de lucht die langs een schoep stroomt een koudere grenslaag vormt. Deze stroomt vlak langs het oppervlak en houdt zo de hete lucht weg van de schoep. Op een bepaald moment verandert deze nette stroming in een chaotische, turbulente stroming. Wervels

zorgen ervoor dat de hete lucht onder de grenslaag kan kruipen, waardoor extra koelen van de schoep noodzakelijk wordt.” Wáár je precies moet gaan koelen, wordt onderzocht door promovendus ir. Jeroen Mans. “Deze opstelling is een vereenvoudigd model van zo’n schoep”, vertelt hij. “Uit praktische overwegingen werken we met water, dat tijdens een meting continu rondgepompt wordt. We creëren een uniforme hoofdstroming met een vaste hoeveelheid turbulentie. Aan het begin van de schoep is een gebied waar altijd een mooie grenslaag zit. Daarna beginnen door de interactie met de hoofdstroom her en der turbulente ‘spots’ te ontstaan. Zo’n spot beweegt mee met de hoofdstroom, groeit verder en fuseert tot

grotere wervelgebieden. Om meer begrip te krijgen over het ontstaan van de turbulente spots, bestuderen we de snelheidsvelden rondom die spots. Deze bepalen we met Particle Image Velocimetry. Met een laser-vlak, dat met de spot meebeweegt, belichten we twee keer kort achter elkaar de aan het

water toegevoegde kleine plastic deeltjes. Uit deze twee beelden wordt het lokale snelheidsveld berekend.”

Tekst: Jim Heirbaut
Foto: Bram Saeys

verbeteren

minder afhankelijk van de stijgende energieprijzen, de energiemarkt en de daarmee gepaard gaande bureaucratie. Door de combinatie met de sociocratie is het mogelijk geworden om aangepaste technologie echt interactief en constructief te maken. Interactief omdat iedere belanghebbende kan aanhaken bij de werkwijze en kan meebeslissen. Constructief omdat kenners en leken samen ontwerpen aan technische en organisatorische oplossingen voor gemeenschappelijke problemen. De tactiek is uniek omdat alle partijen die iets met de energieneutrale woning te maken hebben, betrokken worden in het realisatieproces. De bewoners, de aannemer, de gemeente, kortom alle belanghebbenden. "Lokale overheden zullen deze tactiek ten uitvoer moeten brengen, zij gaan tenslotte over bestemmingsplannen en zitten het dichtst bij de uitvoering van energieneutrale woningbouw", aldus Ravesloot.

De Eindhovense emeritus hoogleraar Peter Schmid was één van de twee promotoren van Ravesloot. Schmid heeft zijn sporen verdiend op het gebied van duurzaam bouwen en participatief ontwerpen van gebouwen. De in Eindhoven opgeleide chemicus en Weense hoogleraar honorair Willem Riedijk is de andere promotor. Hij is vooral bekend om zijn wetenschappelijke onderbouwing van het vakgebied van aangepaste technologie eind jaren tachtig. Co-promotor is Peter Erkelens, die met zijn kennis van methoden van onderzoek de dagelijkse begeleiding op zich genomen heeft.

Zes ingrepen

Niet alleen woningen, maar ook overheidsgebouwen en bedrijfspanden kunnen energieneutraal zijn. Het is ook niet noodzakelijk dat het pand nieuw gebouwd wordt, er kan worden volstaan met een renovatie. Om het simpel te houden, heeft Ravesloot in zijn proefschrift een eenvoudige methode ontwikkeld om energieneutrale woningen interactief te kunnen ontwerpen. De methode bestaat uit slechts zes ingrepen. De eerste ingreep is een pand goed isoleren. De woning moet ook worden voorzien van hoogrendements glas met aan de binnenzijde van de buitenste glasplaat een metaallaag die de warmtestraling weer terug naar binnen kaatst. Daarnaast

wordt gebruikgemaakt van luchtdichting, terugwinning van warmte uit ventilatie-lucht, de opslag van warm water in watervaten, waarin het water verwarmd wordt door zonne-energie. En de woning moet worden voorzien van zonnecollectoren en fotovoltaïsche cellen. De gemeentes Den Haag en Apeldoorn hebben gezegd rond 2020 geheel energieneutraal te willen zijn. Zowel voor wat betreft kantoren als woningen. In Den Haag zijn twee stadsdeelkantoren ontworpen met behulp van de ROMBO-tactiek, één daarvan behoort tot de meest milieuvriendelijke gemeentekantoren van Nederland.

"We zijn op de goede weg, maar helaas wordt er geen subsidie verstrekt voor het realiseren van een energieneutrale woning. Zo wordt er sinds twee jaar geen subsidie meer gegeven voor zonnepanelen. Door de toekomstige bewoners van een huis in het proces te betrekken en te laten deelnemen aan het ontwerp-proces, hebben ze invloed op de kwaliteit van een woning. Daardoor zijn ze eerder geneigd in te stemmen met bepaalde maatregelen om een woning energieneutraal te maken. Ze worden ook meteen gewezen op de besparingen in de toekomst. Als de bewoners niet in het proces worden betrokken, komen er misschien minder of geen energiebesparende maatregelen, omdat de kosten dan oplopen en men niet meer zeker weet of de koper het huis dan nog wel wil kopen. Zolang woningen verkocht of verhuurd worden, is iedere investering geoorloofd, dan wordt iedereen er beter van. Nu kunnen de kopers meteen zeggen of ze bezwaar hebben." Uiteindelijk verdienen de investeringen zichzelf terug en de bewoners worden onafhankelijker van de energiemarkt, zo zegt Ravesloot.

De ROMBO-tactiek is een middel om tot een doel te komen. Het doel van de overheid is om in 2020 tien procent van het totale energieverbruik te halen uit duurzame energie-opwekking. Ravesloot: "Dat gaat wel lukken. Maar tien procent is nog lang niet genoeg. Dertig of veertig procent zou technisch gezien mogelijk moeten zijn voor 2020. Het moet nu dan wel georganiseerd worden." / ●

Onderzoek in het kort

Nieuw programma voor behoud jong talent

De Nederlandse organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) start in het najaar met het zogeheten Rubiconprogramma. Dit programma is ingesteld om jonge, talentvolle, pas gepromoveerde onderzoekers te behouden voor de wetenschap. De Rubicon is de rivier die Julius Caesar overstak in 49 voor Christus, voorafgaand aan de zegereeks die zijn beroemde uitspraak 'veni, vidi, vici' opleverde. NWO heeft voor deze naam gekozen omdat een Rubiconsubsidie de periode kan overbruggen tussen een promotie en een eventuele Veni-subsidie uit het Vernieuwingsimpulsprogramma. Rubicon is bedoeld voor jonge wetenschappers om onderzoekservaring in het buitenland op te doen. Ze kunnen subsidie aanvragen voor een verblijf van maximaal twee jaar aan een excellent buitenlands onderzoeksinstituut of één jaar aan een excellent Nederlands onderzoeksinstituut. Verblijf in Nederland is vooral bedoeld voor talentvolle onderzoekers uit het buitenland. De subsidie staat open voor alle wetenschapsdisciplines. Er zijn drie indienrondes per jaar, de eerste deadline ligt op 15 december. Het ministerie van OCW stelt jaarlijks vier miljoen euro beschikbaar voor het programma. NWO verwacht honderd subsidies per jaar te kunnen toekennen. Kijk voor meer informatie op www.nwo.nl/rubicon.

Debat vertrouwen in wetenschap

Hebben wij nog wel vertrouwen in de wetenschap? Deze vraag is op dinsdagavond 15 november onderwerp van debat in De Rode Hoed van Amsterdam. Sprekers tijdens het debat zijn onder anderen de wetenschapshistorici Simon Schaffer en Steven Shapin, die in hun werk de historische vervlechting van wetenschappelijk onderzoek met sociale paradigma's hebben aangetoond. Fraude, de invloed van het bedrijfsleven op wetenschappelijk onderzoek, academisch ondernemerschap en de afkalvende waardering voor de wetenschapper komen tijdens het debat aan bod. De avond wordt georganiseerd in samenwerking met de Stichting Praemium Erasmianum ter ere van de uitreiking van de Erasmusprijs 2005 aan Schaffer en Shapin. Het debat is van 20.00 tot 22.00 uur. Voor informatie en aanmelding: www.derodehoed.nl.

Subsidie voor onderzoek naar elektrische infrastructuur

De capaciteitsgroep Electrical Power Systems (EPS) van de faculteit Elektrotechniek gaat de komende vier jaar in samenwerking met het Energieonderzoek Centrum Nederland (ECN) en KEMA onderzoeken hoe de elektrische infrastructuur van Nederland er in de toekomst uit moet komen te zien. SenterNovem stelt hiervoor 1,2 miljoen euro beschikbaar.

"De elektrische infrastructuur in Nederland is één van de beste ter wereld", zegt universitair docent dr.ing. Johanna Myrzik van de groep EPS. "Grootschalige elektriciteitsuitval kennen we niet. Maar we moeten opletten dat dit in de toekomst ook zo blijft", zo stelt Myrzik. Om ervoor te zorgen dat de elektrische infrastructuur van Nederland ook in de toekomst optimaal functioneert, gaat men bij de groep EPS onder leiding van deeltijd-hoogleraar ir. Wil Kling de komende vier jaar onderzoek uitvoeren naar efficiënte en flexibele transport- en distributiesystemen, naar de toepassing van nieuwe technologieën op basis van vermogens-elektronica en naar de benutting van de mogelijkheden op het gebied van ict. Myrzik: "Op dit moment kent Nederland een transportnet, dat zijn de grote bovengrondse masten, een distributienet en een laagspanningsnetwerk dat op stedelijk niveau werkt". Volgens Myrzik zijn

decentrale opwekkers van energie (zoals uit wind- en zonne-energie en door microcentrales), de toenemende energiebehoefte en de veranderende eisen van klanten de belangrijkste factoren die de werking en de infrastructuur van het huidige energievoorzieningsstelsel steeds meer beïnvloeden. "Wij gaan onderzoeken op welke manier de netwerken gaan veranderen en wat er technisch nodig is om die veranderingen op een juiste manier te ondervangen en om de veranderende netwerken ook goed te besturen."

In het kader van het subsidieprogramma Energie Onderzoek Lange Termijn van SenterNovem komt er voor de groep EPS vanaf 1 januari 2006 een bedrag van bijna 1,2 miljoen euro beschikbaar.

Laboratorium

De groep EPS gaat samen met de TU Delft ook adviseren bij de bouw van een laboratorium voor ElektroMagnetische Vermogens Techniek (EMVT) door ECN en KEMA in Arnhem. Dit lab zal eind 2006 beschikbaar zijn voor Myrzik en haar collega's om onderzoek in uit te voeren. Aan de TU/e worden inmiddels aanvullende laboratoriafaciliteiten ingericht. Deze zijn gericht op onderzoek naar de verbetering van Power Quality en toepassingen van vermogens-elektronica in netten. / ●

Minder opbrengst toegepast onderzoek

Het toegepaste onderzoek dat technologieinstichting STW heeft gesubsidieerd, leverde dit jaar minder op dan vorig jaar. Er waren minder patenten, minder contracten met het bedrijfsleven en lagere inkomsten.

Iedere vijf en tien jaar na de start van de STW-projecten volgt een verslag van de voortgang. Voor de projecten die in 1999 begonnen, staat de teller nu op 26 patenten. Een jaar geleden hadden de projecten van 1998 al 32 patenten opgeleverd. "De patenten zijn eigenlijk het enige harde cijfer waarmee je het succes kunt meten", zegt Marjan Konings, hoofd juridische zaken van STW. "Weliswaar zijn er ook minder contracten met het bedrijfsleven en blijven de opbrengsten achter, maar

dat zou zich in de loop der tijd kunnen herstellen". Het is een kleine terugval in de stijgende lijn die STW al jaren te pakken heeft. Konings weet niet precies waar het aan ligt, maar vermoedt dat de kwakkelende economie er iets mee te maken heeft. "Als de economie minder goed draait, heeft dat direct effect op bedrijven. Vooral kleine hightech-bedrijven hebben er last van en daar moeten wij toch vooral zaken mee doen." STW, dat een onderdeel is van NWO (Nederlandse organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek), stimuleert onderzoek dat commercieel perspectief biedt. De stichting heeft bijvoorbeeld geld gegeven aan onderzoek naar een meniscus van kunststof en aan de ontwikkeling van een betere stralingsmeter. (HOP) / ●

CPB: "Laat wetenschapper geld verdienen op patent"

Onderzoekers die een octrooi aanvragen, moeten een deel van de eventuele opbrengst krijgen. Dan zal het aantal octrooien van Nederlandse universiteiten toenemen en de economie harder groeien, verwacht het Centraal Planbureau. Dat staat in een CPB-document over de uitwisseling van kennis tussen de universiteit en het bedrijfsleven.

"In de praktijk blijkt dat onderzoekers niet of nauwelijks worden geprikkeld om hun werk naar de markt te brengen, terwijl zij sterke prikkels ervaren om te publiceren en onderwijs te geven", schrijft het CPB. Voor sommigen is de aanbeveling van het CPB oud nieuws. Vorig jaar zei het Platform Universitair Octrooibeeld ongeveer hetzelfde. Maar dat pleidooi kreeg niet overal gehoor. De vaak genoemde nadelen die aan onder-

nemingslust van wetenschappers verbonden zouden zijn, zoals vertraging bij het publiceren en een verwaarlozing van fundamenteel onderzoek, 'krijgen in de praktijk echter geen robuuste empirische steun', aldus het CPB. Er dreigt volgens het planbureau dus geen gevaar voor de wetenschap.

Een andere barrière tussen de universiteit en het bedrijfsleven is het gebrek aan 'absorptiecapaciteit' van bedrijven. Wie van wetenschap geen kaas heeft gegeten, kan de waarde van kennis maar moeilijk inschatten. Datzelfde geldt ook voor de kapitaalmarkt. Bedrijven krijgen minder snel krediet als ze riskante R&D-investeringen willen doen, terwijl die veel kunnen opleveren. De overheid zou daar wellicht een rol kunnen spelen, denkt het CPB. (HOP) / ●

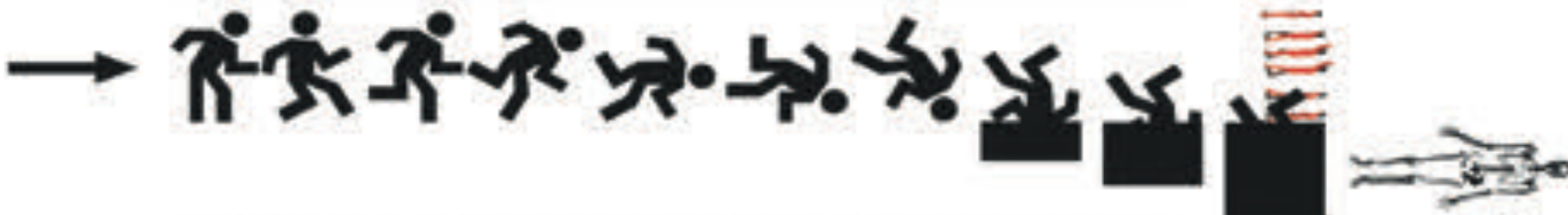
HET DAGBOEK VAN FRANK A.

Dag Boek, 13-10-2004

Ik voel me vandaag vrouwelijk eenleffergreperig onder de gordel, ik kies mijn woorden zorgvuldig omdat ik het vermoeden heb dat iemand in mijn dagboek leest. Nu ik er over naderik maak het dan eigenlijk niet uit dat ik een woord als 'kuf' gebruik, maar laat maar zitten. Mijn verleden haalt me weer in. Ooit was ik ook een student aan een universiteit en geen schoonmaker. Ik studeerde vrolijk Psychologie en van de ene op de andere dag verwerd ik zelf tot voer voor psychologen.....
... Mijn moeder stierf.

Ook al zal dit dagboek duizend keer zoveel bladzijden kennen als de Bijbel, Quran en Torah bij elkaar, dan nog zal het niet genoeg papier zijn om mijn gevoelens daaromtrent te beschrijven. Ik heb het geprobeerd maar heb het opgegeven. Wat ik ook heb opgegeven is mijn woede. En nee, ik heb geen spijt dat ik die ene koorbal het ziekenhuis heb ingeslagen toen hij dronken in de kroeg tegen me zat. "Ach, mannetje, I was je stiefmoeder toch maar."

Het gaf was zwart ja, en de uitkomst is dat ik mijn studie heb opgegeven, iets van de wereld heb gezien, platzak en eenzaam terugkeerde, overal geld leende en nooit terugbetaalde en een lever die ... tja... je snapt me wel. Mijn vader snapte me ook en dankzij een vriend van hem kon ik hier op deze universiteit aan de slag als schoonmaker.

Ik kijk uit het raam, de zon schijnt en het water in de Dommel kabbelt voort. Buiten is het mooi. Maar van binnen. Van binnen zit het vanij. De pijn. Het zuur, het azijn. Niet zijn is a-zijn en wie zijn chocolade bitter blijft is een levensartikener.

Het is dat ik 'haar' heb leren kennen. De vrouw uit het Hoofdgebouw wiens naam ik niet eens weet. Anders, anders, anders weet ik het ook niet meer. Soms zit het tegen en soms zit het tegen.....
Tegengor gaame.

Aflicken en opplakken: de TU/e op een zegeltje

De campus met een kartelrandje, het Hoofdgebouw met daarnaast geschreven: 0,39 cent. En dat je zo'n postzegel dan eerst mag aflicken, voordat je hem op een kaartje plakt... Het kan zomaar gebeuren, want de TU/e heeft zich onlangs in de strijd geworpen om een plaats in onze nationale postzegelcollectie. Samen met nog veertien andere instanties staat de universiteit op een lijst van TGP-post, waaruit Nederlanders de komende weken hun eigen favoriet kunnen kiezen. "De Technische Universiteit Eindhoven wordt vijftig jaar: een unieke gebeurtenis!", jubelt Marcel van Buijtenen, medewerker van het Communicatie Service Center, op de site van TPG Post. Ook postzegel en techniek vindt Van Buijtenen "een unieke combinatie" die gewoonweg vraagt om een stem op de TU/e. Wat Van Buijtenen daarmee bedoelt, is ons niet helemaal duidelijk. Misschien heeft het te maken met de opmars van e-mail en MSN: voor de meeste TU/e-studenten zal het gebruik van een ouderwetse postzegel voor het

versturen van een boodschap inderdaad 'uniek' zijn. De concurrentie is helaas niet voor de poes. Neem de Orde van de Vrijmetselaren, die zijn 250-jarig bestaan graag met randjes bekrond ziet. Of de jubilerende Orchideeënvereniging, die meent dat het hoog tijd is dat Nederland zijn meest verkochte plant met een postzegel belooft. Het meest heeft de TU/e, volgens ons, te duchten van Sesamstraat. Het educatieve kinderprogramma bestaat op 4 januari dertig jaar en een breed grijnzende Tommie maakt wellicht meer emoties los dan een luchtfoto van ons Hoofdgebouw. Het moge duidelijk zijn: de stemmen van de Cursorlezers zijn broodnodig. Ze zijn tot 30 oktober uit te brengen via de website van TPG Post: www.tpgpost.nl/voorthuis. Op de ouderwetse manier stemmen kan ook, middels een postkaartje naar Postzegelverkiezing 2006, Postbus 24024, 2490 AA, Den Haag. Wel voldoende frankeren.

Effe zeuren

/Fred Steutel

In 1968 was kampeerde ik iets buiten Sint Petersburg, dat toen Leningrad heette; terecht, want Lenin was toen de enige erkende heilige in Rusland, dat toen Sovjet-Unie heette. De kerken waren dichtgespijkerd of ingericht als museum; soms zag je een oude vrouw devoot haar vlakke hand op een verveloze kerkdeur leggen. Met de kerkelijke heiligen waren ook de 'witte nachten' verdwenen, waar de Petersburgse zomers beroemd om waren; het regende iedere dag, de camping was modderig en de nachten waren grauw.

Twintig jaar later was ik voor een wiskundecongres in Tashkent, de hoofdstad van Oezbekistan, toen een Sovjetrepubliek. Het was er prachtig weer en het groenige smeltwater van de Chirchik, een zijrivier van de Syr Darya, die vroeger het Aralmeer van water voorzag, kolkte door de stad. In een parkje stond een indrukwekkende kop van Karl Marx op een granieten sokkel. De moskeeën waren gesloten of als museum ingericht, en over het geloof werd door de gids gesproken als iets van een lang voorbijge tijd. Vrouwen waren kleurrijk gekleed, niemand droeg een chador of een burka. Voor de vrouwenemancipatie moeten het hoogtijdagen zijn geweest. Ik ben niet meer in Rusland of Oezbekistan geweest, maar het is duidelijk dat de religie op alle fronten in opmars is; in Sint Petersburg en in ook Moskou, waar zelfs Poetin, ex-hoofd van de niet zo religieuze Geheime Dienst, zich laat bewieroken door popes, die weer in al hun pracht en praal terug zijn van zestig jaar weggeweest. In het Tashkent van dictator Islam (!) Karimov zijn de gevangenis nóg en de moskeeën wéér in gebruik; veel vrouwelijke 'sieraden' worden weer bedekt. Marx is vervangen door een lokale held.

De Sovjetrussen hebben geprobeerd de religie uit te bannen, maar zomin als echte opium zich laat uitbannen, zomin lukt dat met 'opium voor het volk', ook al "zoude men het willen", om met Gerard Reve te spreken.

Of men dat zou moeten willen, is een academische kwestie (die dus op de achterkant van een universiteitskrant thuisheert), immers: godinnen verwelken en goden vergaan, maar de religie blijft altijd bestaan.

GEERT en BEERT

door Ruben Libgott
www.geertenbeert.nl

